

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

24 грудня 2024 р.

Київ

№ 526-р

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

«Інформація, доступ до якої обмежено» (далі – Загін ДСНС, Відповідач) протягом 2017–2020 років займав монополіне (домінуюче) становище на ринку «Інформація, доступ до якої обмежено», із часткою 100 відсотків.

Загін ДСНС протягом 2017–2020 років включав до розрахунку утримання оперативної одиниці Загону ДСНС планові витрати на «Технічне переоснащення», «Інші запчастини» та «Витрати на обслуговування оргтехніки та інформаційних систем на базі ПЕОМ» у розмірі, який значно перевищував розмір фактичних витрат Загону ДСНС на «Технічне переоснащення», «Інші запчастини» та «Витрати на обслуговування оргтехніки та інформаційних систем на базі ПЕОМ» за вказаний період, необхідних для здійснення аварійно-рятувального обслуговування гірничих підприємств, що в кінцевому результаті призвело до встановлення вартості послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування для гірничих підприємств на економічно необґрунтованому рівні.

У зв'язку з надходженням заяви товариства з обмеженою відповідальністю «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» щодо завищення Загоном ДСНС вартості послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування та ущемлення його інтересів розпочато розгляд справи № 130-26.13/95-20 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

За результатами розгляду справи № 130-26.13/95-20 такі дії Загону ДСНС, які полягали у встановленні протягом 2017–2020 років вартості послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування гірничих підприємств (зокрема гірничозбагачувальних комбінатів) на економічно необґрунтованому рівні, визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополіним (домінуючим) становищем на ринку «Інформація, доступ до якої обмежено», що призвело до ущемлення інтересів споживачів (зокрема гірничозбагачувальних комбінатів), яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

На Загін ДСНС накладено штраф у розмірі 147 970 грн.

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши матеріали справи № 130-26.13/95-20 про порушення «Інформація, доступ до якої обмежено» (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація, доступ до якої обмежено») законодавства про захист економічної конкуренції (далі – Справа) та подання з попередніми висновками у Справі від 22.11.2024 № 130-26.13/95-20/440-спр (далі – Подання),

ВСТАНОВИВ:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Вчинення Законом ДСНС порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку «Інформація, доступ до якої обмежено», що призвело до ущемлення інтересів споживачів (зокрема гірничозбагачувальних комбінатів), яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

2. ЗАЯВНИК

- (2) Товариство з обмеженою відповідальністю «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» (далі – Заявник, ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ») (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація, доступ до якої обмежено»), основним видом діяльності якого є «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (3) ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» безпосередньо контролює компанія «Private Limited Liability Company Metinvest B.V.», яка здійснює загальне управління корпоративними правами підприємств гірничо-металургійного комплексу та є холдинговою компанією Групи «МЕТІНВЕСТ» у складі єдиної групи суб'єктів господарювання, пов'язаних відносинами контролю, – Групи СКМ. Група «МЕТІНВЕСТ» є міжнародною вертикально інтегрованою гірничо-металургійною групою компаній, яка володіє активами в кожній ланці виробничого ланцюга, – від видобування залізної руди, коксівного вугілля та виробництва коксу до виготовлення напівфабрикатів і готової продукції зі сталі.
- (4) До складу Групи «МЕТІНВЕСТ» входять, зокрема, гірничо-збагачувальні комбінати: приватне акціонерне товариство «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат» (далі – ПрАТ «Інгулецький ГЗК»), приватне акціонерне товариство «Північний гірничо-збагачувальний комбінат» (далі – ПрАТ «Північний ГЗК») і приватне акціонерне товариство «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат» (далі – ПрАТ «Центральний ГЗК»).

3. ВІДПОВІДАЧ

- (5) Загін ДСНС (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація, доступ до якої обмежено»), основним видом діяльності якого є «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (6) Загін ДСНС входить до сфери управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій та є підрозділом центрального підпорядкування.
- (7) Згідно з інформацією, вказаною на офіційному сайті Загону ДСНС (за посиланням «Інформація, доступ до якої обмежено»), його діяльність полягає насамперед у ліквідації аварій та порятунку людей на гірничих та інших потенційно-небезпечних підприємствах, які розташовані на території найбільших промислових областей України – Дніпропетровської, Полтавської, Миколаївської, Кіровоградської та Запорізької. Підрозділи Загону ДСНС гарантують безпеку праці робітників при виконанні технологічних процесів, проводять підготовку підприємств до ліквідації можливих аварій, контролюють відповідність планів ліквідації аварій дійсному положенню на об'єктах, що обслуговуються, утримують у постійній готовності сили та засоби для ліквідації аварій і порятунку людей, здійснюючи постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування найбільш потужних і провідних підприємств гірничо-металургійної

галузі України.

- (8) До структури Загону ДСНС входять: орган управління в м. Кривий Ріг, 14 оперативних гірничорятувальних взводів, взвод повітряно-депресійних зйомок, взвод виробничої діяльності, відділ профілактичної діяльності, газоаналітична лабораторія, ремонтно-будівельна дільниця, навчальний взвод та ін.
- (9) Підрозділи Загону ДСНС розташовані в межах «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (10) Відповідно до Статуту Загону ДСНС, затвердженого наказом ДСНС України від 13.05.2013 № 215 у редакції наказу ДСНС «Про внесення змін до статуту «Інформація, доступ до якої обмежено» від 10.07.2019 № 402 (далі – Статут):
- Загін ДСНС є державною спеціалізованою воєнізованою аварійно-рятувальною службою, створеною на професійній основі у сфері запобігання та реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру державного, регіонального, місцевого та об'єктового рівнів (пункт 1.1 Статуту);
 - основними завданнями Загону ДСНС на підприємствах та територіях, які обслуговуються, зокрема, є: проведення аварійно-рятувальних робіт під час виникнення надзвичайних ситуацій та подій; виконання робіт із запобігання виникненню та мінімізації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та щодо захисту від них працівників та територій підприємств, що обслуговуються (пункт 1.5 Статуту);
 - Загін ДСНС забезпечує, зокрема, постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування на договірній основі підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, на яких існує небезпека виникнення надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру, розташованих у зонах відповідальності Загону ДСНС (пункт 1.6.1 Статуту);
 - Загін ДСНС є спеціалізованою гірничорятувальною (аварійно-рятувальною) організацією у складі ДСНС, що діє на підставі Статуту, який затверджується наказом ДСНС (пункт 1.7 Статуту);
 - Загін ДСНС за організаційно-правовою формою діяльності є державною організацією і заснований на державній власності. Діяльність Загону ДСНС не є підприємницькою і не ставить за мету отримання прибутку (пункт 1.10 Статуту);
 - принципами діяльності Загону ДСНС є забезпечення розміщення підпорядкованих структурних підрозділів за галузево-територіальним принципом залежно від розташування підприємств, що підлягають гірничорятувальному (аварійно-рятувальному) обслуговуванню (пункт 2.1.6 Статуту);
 - основною метою діяльності Загону ДСНС є аварійно-рятувальне обслуговування на договірній основі суб'єктів господарювання, у власності, володінні або користування яких перебувають об'єкти, діяльність яких пов'язана з веденням гірничих робіт або експлуатацією гірничих виробок (пункт 2.2.1 Статуту);
 - джерелами фінансування Загону ДСНС є кошти підприємств, установ і організацій, отримані Загоном ДСНС у встановленому порядку за постійне та обов'язкове обслуговування на договірній основі об'єктів та від надання платних послуг (пункт 7.4.3 Статуту).
- (11) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми

власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.

- (12) Отже, Загін ДСНС є суб'єктом господарювання у значенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

4. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (13) Розпорядженням Голови Комітету – державного уповноваженого від 16.10.2020 № 01/287-р розпочато розгляд справи № 130-26.13/95-20 за ознаками вчинення Законом ДСНС порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (14) Листом Комітету від 19.10.2020 № 130-26.13/01-14122 до Загону ДСНС надіслано розпорядження про початок розгляду справи, яке Загін ДСНС отримав 23.10.2020.
- (15) Листом Комітету від 19.10.2020 № 130-26.13/01-14121 до ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» надіслано розпорядження про початок розгляду справи, яке ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» отримало 27.10.2020.
- (16) Під час розгляду справи Комітет направив вимоги про надання інформації до:
- ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» від 02.07.2021 № 130-29/01-10042. Листом від 27.07.2021 № 139/04-3.00/10 (вх. № 8-01/1125-кі від 30.07.2021) надано відповідь;
 - Загону ДСНС від 02.07.2021 № 130-29/01-10043. Листом від 15.07.2021 № 01/7-1440 (вх. № 8-01/10242 від 20.07.2021) надано відповідь;
 - «Інформація, доступ до якої обмежено» від 02.07.2021 № 130-29/01-10044. Листом від 14.07.2021 № 86 01-224/86 (вх. № 7-01/10198 від 19.07.2021) надано відповідь;
 - ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» від 30.09.2022 № 130-29/01-2226е. Листом від 28.10.2022 № 173/04-3.00/10 (вх. № 8-01/8395 від 31.10.2022) надано відповідь;
 - Загону ДСНС від 14.04.2023 № 130-29/01-5995е. Листом від 30.05.2023 № 85 01-1171/8503 (вх. № 7-01/7701 від 02.06.2023) надано відповідь;
 - Загону ДСНС від 21.12.2023 № 130-29/04-13310е. Листом від 12.01.2024 № 01/3-129 (вх. № 8-04/893 від 22.01.2024) надано відповідь;
 - Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 25.06.2024 № 130-26.13/04-6300е. Листом від 08.07.2024 № 02-15009/171-2 (вх. № 7-04/9091 від 08.07.2024) надано відповідь;
 - «Інформація, доступ до якої обмежено» від 25.06.2024 № 130-26.13/04-6297е. Листом від 11.07.2024 № 8601-213/86 (вх. № 8-04/9343 від 15.07.2024) надано відповідь;
 - «Інформація, доступ до якої обмежено» від 25.06.2024 № 130-26.13/04-6291е. Листом від 16.07.2024 № 757 (вх. № 8-04/9401 від 16.07.2024) надано відповідь;
 - «Інформація, доступ до якої обмежено» від 30.09.2024 № 130-26.13/04-9511е. Листом від 10.10.2024 № 02/2-7-1293 (вх. № 8-04/12900 від 10.10.2024) надано відповідь;
 - «Інформація, доступ до якої обмежено» від 30.09.2024 № 130-26.13/04-9513е. Листом від 11.10.2024 № 1.6.3-7/993 (вх. № 8-04/12952 від 11.10.2024) надано відповідь.
- (17) Листом Комітету від 25.11.2024 № 130-26.13/04-11292е ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» надіслано копію Подання. Заявник листом від 10.12.2024 № 508/04-3.00/10 (вх. № 8-04/15460 від 10.12.2024) надав відповідь на Подання.

- (18) Листом Комітету від 25.11.2024 № 130-26.13/04-11292є Загону ДСНС надіслано копію Подання. Відповідач листом від 02.12.2024 № 01/3-1974 (вх. № 8-04/15101 від 02.12.2024) надав заперечення щодо зазначених у Поданні висновків і пропозицій.

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (19) Кодекс цивільного захисту України (далі – Кодекс) регулює відносини, пов'язані, зокрема, з функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту.
- (20) Положенням про єдину державну систему цивільного захисту, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11, визначено, що безпосереднє керівництво діяльністю єдиної державної системи цивільного захисту здійснює Державна служба України з надзвичайних ситуацій (далі – ДСНС). Додатком 1 до зазначеного Положення визначено, що ДСНС входить до переліку центральних органів виконавчої влади, які створюють функціональні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту, а саме в частині підсистеми реагування на надзвичайні ситуації, проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.
- (21) Частиною першою статті 22 Кодексу визначено, що до сил цивільного захисту належать аварійно-рятувальні служби.
- (22) Відповідно до положень статті 23 Кодексу аварійно-рятувальні служби поділяються, зокрема, на державні (утворюються центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, іншими центральними органами виконавчої влади) та спеціалізовані професійні аварійно-рятувальні служби, діяльність яких пов'язана з організацією та проведенням гірничорятувальних робіт і які є воєнізованими.
- (23) На аварійно-рятувальні служби покладено виконання, зокрема, аварійно-рятувального обслуговування на договірній основі суб'єктів господарювання та окремих територій, на яких існує небезпека виникнення надзвичайних ситуацій, проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, робіт із ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення тощо.
- (24) Відповідно до частини шістнадцятої статті 23 Кодексу встановлено, що матеріально-технічне та фінансове забезпечення діяльності аварійно-рятувальних служб здійснюється за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів, підприємств, установ, організацій, що створюють аварійно-рятувальні служби, коштів від надання додаткових платних послуг, а також добровільних пожертвувань юридичних і фізичних осіб, інших не заборонених законодавством джерел.
- (25) Відповідно до положень Порядку здійснення постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування суб'єктів господарювання, галузей та окремих територій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2017 № 5 (далі – Порядок № 5), аварійно-рятувальному обслуговуванню підлягають суб'єкти господарювання, галузі та окремі території, щодо яких існує небезпека виникнення надзвичайних ситуацій.
- (26) Аварійно-рятувальне обслуговування передбачає надання послуг із проведення відповідних робіт із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій (профілактики),

локалізації і ліквідації наслідків аварій, інших послуг відповідно до договору (абзац четвертий пункту 2 Порядку № 5).

- (27) У разі відсутності на об'єкті суб'єкта господарювання власної об'єктової аварійно-рятувальної служби, атестованої в установленому порядку для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, виникнення яких можливе на зазначеному об'єкті, обслуговування такого об'єкта здійснюється іншими аварійно-рятувальними службами, а на об'єкті, що має стратегічне значення для економіки та/або безпеки держави, – державними аварійно-рятувальними службами, атестованими відповідно до законодавства (абзац перший пункту 5 Порядку № 5).
- (28) Також Порядком № 5 визначено, що обслуговування суб'єктів господарювання, у власності, володінні або користуванні яких перебувають об'єкти, діяльність яких пов'язана з веденням гірничих робіт або експлуатацією гірничих виробок, здійснюється державними воєнізованими аварійно-рятувальними службами (абзац другий пункту 5 Порядку № 5).
- (29) Постійному та обов'язковому обслуговуванню на договірній основі підлягають суб'єкти господарювання, перелік яких затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 26.10.2016 № 763 (далі – Постанова КМУ № 763). До такого переліку віднесено об'єкти суб'єктів господарювання, зокрема, таких галузей, як гірничорудна та нерудна промисловість, а саме: гірничозбагачувальні комбінати, рудники (шахти), зокрема ті, що підлягають закриттю, збагачувальні фабрики, кар'єри з видобутку залізної, марганцевої і сірчаної руд, солі калійних добрив, флюсо-доломітів, хвостосховища, шламонакопичувачі.
- (30) Статтею 29 Гірничого закону України визначено, що усі гірничі підприємства незалежно від форми власності в період їх будівництва, реконструкції, експлуатації, ліквідації або консервації обслуговуються державними воєнізованими аварійно-рятувальними службами (формуваннями), які фінансуються за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів гірничих підприємств, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.
- (31) Відповідно до пункту 1 наказу ДСНС України від 15.08.2013 № 528 «Про розмежування сфер діяльності державних аварійно-рятувальних служб ДСНС України» (далі – Наказ ДСНС № 528) було передбачено здійснення відповідно до законодавства постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування підприємств гірничорудної, нерудної та металургійної промисловості, підземних і техногенно небезпечних об'єктів інших підприємств, які потребують гірничорятувального обслуговування (крім вугільних), виключно гірничорятувальними формуваннями, які пройшли відповідну атестацію.
- (32) Згідно з пунктом 2 наказу ДСНС України від 23.10.2015 № 519 «Про напрямки спеціалізації аварійно-рятувальних формувань центрального підпорядкування та окремих аварійно-рятувальних загонів спеціального призначення ДСНС України» (далі – Наказ ДСНС № 519) визначено, що аварійно-рятувальні формування центрального підпорядкування та окремі аварійно-рятувальні загони спеціального призначення спеціалізуються: зокрема, Загін ДСНС – на виконанні аварійно-, пошуково-рятувальних робіт на підприємствах гірничорудної та нерудної промисловостей та інших

підприємствах, що потребують спеціальної гірничорятувальної підготовки у рятуванні людей, гасінні пожеж, ліквідації наслідків вибухів, обвалів гірничих порід і виконанні інших робіт, що потребують застосування засобів захисту органів дихання та спеціального оснащення; постійному та обов'язковому аварійно-рятувальному обслуговуванні потенційно небезпечних об'єктів підприємств гірничорудної та нерудної промисловостей, підземних і техногенно небезпечних об'єктів інших підприємств, що потребують гірничорятувального обслуговування (крім вугільних) відповідно до укладених договорів.

- (33) Наказом ДСНС України від 10.05.2017 № 258 (далі – Наказ ДСНС № 258) було затверджено зони відповідальності територіальних органів і аварійно-рятувальних формувань центрального підпорядкування Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС.
- (34) Відповідно до додатка 1 до Наказу ДСНС № 258 потенційно небезпечні гірничі і промислові об'єкти гірничо-металургійних підприємств, інші підземні і промислові об'єкти, що потребують гірничорятувального обслуговування та розташовані на території України, відповідно до укладених договорів належать до зони відповідальності Загону ДСНС.
- (35) Наказом ДСНС України від 08.05.2020 № 288 (далі – Наказ ДСНС № 288) для забезпечення оперативного реагування на надзвичайні ситуації, пожежі та небезпечні події аварійно-рятувальним (гірничорятувальним) формуванням, атестованим відповідно до законодавства, встановлено зони відповідальності на всій території України. Накази ДСНС № 528 та № 258 відповідно до Наказу ДСНС № 288 визнано такими, що втратили чинність.
- (36) Отже, нормативно-правовими актами «Інформація, доступ до якої обмежено» визначено таким, що надає послуги з постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єктів та окремих територій гірничих підприємств на договірній основі.

6. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (37) Становище Загону ДСНС на ринку визначається відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 розділу 2 цієї Методики, згідно з яким етапи визначення монопольного (домінуючого) становища, їх кількість та послідовність проведення, передбачені пунктом 2.1 Методики, можуть змінюватися залежно від фактичних обставин, зокрема, особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

6.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (38) Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища відповідно до пункту 3.1 розділу 3 Методики є:
- суб'єкт господарювання – Загін ДСНС;
 - товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається суб'єктом господарювання, – послуги з постійного та обов'язкового аварійно-

рятувального обслуговування об'єктів та окремих територій гірничих підприємств на договірній основі.

6.2. Визначення переліку товарів

- (39) Згідно з пунктом 4.1 розділу 4 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (40) Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище, є послуги з постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єктів та окремих територій гірничих підприємств на договірній основі.

6.3. Визначення товарних меж ринку

- (41) Відповідно до пункту 5.1 розділу 5 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (42) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» товар – будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери).
- (43) Відповідно до статті 29 Гірничого закону України усі гірничі підприємства незалежно від форми власності в період їх будівництва, реконструкції, експлуатації, ліквідації або консервації обслуговуються державними воєнізованими аварійно-рятувальними службами (формуваннями), які фінансуються за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів гірничих підприємств, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.
- (44) Згідно з абзацом другим пункту 5 Порядку № 5 аварійно-рятувальне обслуговування суб'єктів господарювання, у власності, володінні або користуванні яких перебувають об'єкти, діяльність яких пов'язана з веденням гірничих робіт або експлуатацією гірничих виробок, здійснюється державними воєнізованими аварійно-рятувальними службами.
- (45) Відповідно до пункту 6 Порядку № 5 обслуговування здійснюється на підставі відповідного договору, що укладається між суб'єктом господарювання та аварійно-рятувальною службою, за письмовим зверненням уповноваженої особи суб'єкта господарювання до відповідної аварійно-рятувальної служби з одночасним поданням відомостей, визначених за результатами ідентифікації об'єкта підвищеної небезпеки, декларації безпеки та плану локалізації і ліквідації наслідків аварій на об'єкті підвищеної небезпеки, які підлягають обслуговуванню.
- (46) Згідно з пунктом 7 Порядку № 5 аварійно-рятувальна служба, яка здійснює обслуговування, подає уповноваженій особі суб'єкта господарювання письмові повідомлення про загрози виникнення надзвичайних ситуацій на об'єкті суб'єкта господарювання, який нею обслуговується, та рекомендації щодо зменшення ризиків

виникнення надзвичайних ситуацій та/або проведення заходів для повного усунення ризиків їх виникнення.

- (47) Основними споживачами послуги з постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єктів та окремих територій гірничих підприємств є потенційно небезпечні гірничі і промислові об'єкти гірничо-металургійних підприємств, інші підземні і промислові об'єкти, що потребують гірничорятувального обслуговування (крім вугільних) відповідно до укладених договорів.
- (48) Відповідно до пункту 9 Порядку № 5:
- вартість постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування визначається згідно з розрахунком, що є невід'ємною частиною договору на обслуговування;
 - формування вартості постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єкта суб'єкта господарювання державними аварійно-рятувальними службами здійснюється згідно з економічно обґрунтованими плановими витратами відповідного підрозділу (оперативної одиниці) аварійно-рятувальної служби, пов'язаними з його обслуговуванням, визначеними на підставі національних положень (стандартів), державних та галузевих нормативів витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків та кошторисів з урахуванням цін на матеріальні ресурси та послуги відповідно до вимог законодавства;
 - вартість постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування для аварійно-рятувальних служб визначається з урахуванням витрат, пов'язаних з організацією здійснення обслуговування;
 - оплата за обслуговування здійснюється за фактично виконані роботи на підставі відповідного акта.
- (49) Отже, послуги з постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування відповідно до чинного законодавства України:
- є послугами вартісного характеру – вартість послуг має формуватися виключно на підставі економічно обґрунтованих планових витрат відповідного підрозділу (оперативної одиниці) аварійно-рятувальної служби, пов'язаних із відповідним обслуговуванням;
 - мають цінову визначеність – вартість послуг визначається згідно з розрахунком, що є невід'ємною частиною договору на обслуговування;
 - мають договірне підґрунтя з огляду на імперативні положення законодавства, що регулює правовідносини у сфері діяльності гірничих підприємств, установ, організацій, гірничих об'єктів;
 - є відмінними від інших послуг державних воєнізованих аварійно-рятувальних служб (формувань), пов'язаних із реагуванням на надзвичайні ситуації, проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт із ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.
- (50) Виходячи з викладеного вище укладення договорів на послуги з постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування є обов'язковим, зокрема для усіх гірничих підприємств незалежно від форми власності, та не може бути замінене іншим товаром / роботами / послугами.
- (51) За таких умов послуга з постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єктів та окремих територій гірничих підприємств на договірній основі не може бути замінена іншими послугами державних воєнізованих аварійно-рятувальних служб (формувань), оскільки має специфічні споживчі властивості щодо задоволення

потреб споживачів такої послуги, крім того, відсутні взаємозамінні товари, у межах яких споживач за звичайних умов може перейти від споживання одного товару до іншого.

(52) **Отже, товарними межами ринку є «Інформація, доступ до якої обмежено».**

6.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (53) Пунктом 1.3 розділу 1 Методики визначено, що територіальні (географічні) межі ринку – територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
- (54) Відповідно до пункту 6.1 розділу 6 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої, з погляду споживача, придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи, є неможливим або недоцільним.
- (55) Відповідно до частини першої статті 133 Кодексу суб'єкти господарювання та окремі території, на яких існує небезпека виникнення надзвичайних ситуацій, підлягають постійному та обов'язковому аварійно-рятувальному обслуговуванню на договірній основі аварійно-рятувальними службами, які пройшли атестацію в установленому порядку.
- (56) Згідно із частиною третьою статті 133 Кодексу суб'єкти господарювання, галузі та окремі території, які підлягають постійному та обов'язковому аварійно-рятувальному обслуговуванню, а також порядок такого обслуговування визначаються Кабінетом Міністрів України.
- (57) Відповідно до Постанови КМУ № 763 суб'єкти господарювання, у власності, володінні або користуванні яких перебувають окремі об'єкти, на території яких існує небезпека виникнення надзвичайних ситуацій державного, регіонального та місцевого рівня (за винятком суб'єктів господарювання, що утворили на професійній основі об'єктові аварійно-рятувальні служби, які пройшли атестацію в установленому порядку), підлягають постійному та обов'язковому аварійно-рятувальному обслуговуванню на договірній основі, зокрема підприємства гірничорудної та нерудної промисловості: гірничозбагачувальні комбінати.
- (58) Відповідно до пункту 1 наказу ДСНС № 528 (чинний до травня 2020 року) здійснення відповідно до законодавства постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування підприємств гірничорудної, нерудної та металургійної промисловості, підземних і техногенно небезпечних об'єктів інших підприємств, які потребують гірничорятувального обслуговування (крім вугільних), здійснюється виключно гірничорятувальними формуваннями, які пройшли відповідну атестацію.
- (59) Крім того, чинним до травня 2020 року наказом ДСНС № 258 затверджено зони відповідальності територіальних органів і аварійно-рятувальних формувань центрального підпорядкування Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС.

- (60) Відповідно до додатка 1 до Наказу ДСНС № 258 потенційно небезпечні гірничі і промислові об'єкти гірничо-металургійних підприємств, інші підземні і промислові об'єкти, що потребують гірничорятувального обслуговування та розташовані на території України, відповідно до укладених договорів належать до зони відповідальності Загону ДСНС.
- (61) Накази ДСНС № 528 та № 258 відповідно до Наказу ДСНС № 288 визнано такими, що втратили чинність, з 08.05.2020.
- (62) Наказом ДСНС № 288 передбачено, що для забезпечення оперативного реагування на надзвичайні ситуації, пожежі та небезпечні події аварійно-рятувальним (гірничорятувальним) формуванням, атестованим відповідно до законодавства, встановлено зони відповідальності на всій території України.
- (63) У той же час пунктом 8 Порядку № 5 передбачено, що кількість та чисельний склад оперативних одиниць аварійно-рятувальної служби (далі – АРС) визначаються керівником аварійно-рятувальної служби за погодженням із суб'єктом господарювання. При цьому враховується специфіка об'єкта чи окремої території, а також спеціалізація, дислокація та нормативи виїзду підрозділів такої служби для проведення обслуговування.
- (64) Отже, враховуючи положення пункту 8 Порядку № 5 дислокація підрозділів державних воєнізованих аварійно-рятувальних формувань відносно місця розташування об'єктів, які вони обслуговують, має безпосереднє значення для виконання ними завдань за призначенням, визначається керівником АРС та погоджується із суб'єктом господарювання.
- (65) Відповідно до пункту 3 глави 2 розділу XIII Правил безпеки під час розробки родовищ рудних та нерудних копалин підземним способом, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України від 23.12.2016 № 1592, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30 січня 2017 р. за № 129/29997, основним заходом рятування працівників, ліквідації та запобігання розвитку аварій є негайний виклик обслуговуючого шахту (рудник) взводу АРС, який здійснюється за будь-якої аварії, незалежно від її розмірів. При цьому зазначаються кількість оперативних відділень, інших служб та спеціальних технічних засобів АРС, які повинні прибути на шахту (рудник), час прибуття першого відділення.
- (66) Разом із тим відповідно до пункту 7 Статуту воєнізованої гірничорятувальної служби (далі – ВГРС) щодо організації та проведення гірничорятувальних робіт на гірничорудних підприємствах, затвердженого Міністерством промисловості України 17 січня 1996 року, погодженого Держнаглядом України 19 березня 1996 року та введеного в дію з 1 квітня 1997 року наказом Міністерства промисловості України від 09.12.1996 № 217, для забезпечення негайного виїзду гірничорятувальних підрозділів на ліквідацію аварій, швидкого зосередження на аварійному об'єкті сил і засобів ВГРС гірничорятувальні взводи (пункти) повинні розташовуватись не далі 15 км від обслуговуємих підприємств; підрозділи ВГРС повинні бути забезпечені автотранспортом, запасом оснащення і матеріалів, що дозволять ліквідувати аварії на обслуговуємих об'єктах.
- (67) Відповідно до Диспозиції виїздів на ліквідацію аварій та НС на об'єктах, що обслуговує Загін ДСНС на 2020 рік, затвердженої Командиром Загону ДСНС І. Євстратенком 27.12.2019 (далі – Диспозиція), підрозділи Загону ДСНС обслуговують

8 об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», 14 об'єктів ПрАТ «Центральний ГЗК» та 12 об'єктів ПрАТ «Північний ГЗК».

- (68) 3 8 об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК» 5 об'єктів знаходяться в м. Кривий Ріг та 3 об'єкти – у Криворізькому районі Дніпропетровської області, із 14 об'єктів ПрАТ «Центральний ГЗК» 11 об'єктів знаходяться в м. Кривий Ріг, один об'єкт – у Криворізькому районі Дніпропетровської області та 2 об'єкти – у смт Петрове Кіровоградської області, з 12 об'єктів ПрАТ «Північний ГЗК» 9 об'єктів знаходяться в м. Кривий Ріг та 3 об'єкти – у Криворізькому районі Дніпропетровської області.
- (69) З наведеного випливає, що з 34 об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК», які обслуговує Загін ДСНС, 25 об'єктів розташовані в м. Кривий Ріг, 7 об'єктів – у Криворізькому районі Дніпропетровської області та 2 об'єкти – у смт Петрове Кіровоградської області.
- (70) Відповідно до Диспозиції визначено перелік та кількість взводів Загону ДСНС, які при виникненні аварії або надзвичайної ситуації на об'єктах вказаних гірничо-збагачувальних комбінатів повинні будуть прибути на об'єкт для оперативного реагування на ліквідацію наслідків таких аварій, нормативи виїзду цих підрозділів та відстань до об'єктів, які вони обслуговують.
- (71) Згідно з Диспозицією зазначені вище об'єкти ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК» обслуговують такі підрозділи Загону ДСНС, зокрема, як: оперативний взвод, перший, другий, третій та четвертий взводи, які розташовані в межах м. Кривого Рогу.
- (72) Відповідно до Диспозиції відстань від зазначених вище взводів Загону ДСНС, що найближче розташовані до об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК» та в першу чергу виїжджають на об'єкти, які знаходяться в м. Кривий Ріг та Криворізькому районі Дніпропетровської області, становить від 5 км до 23 км та, відповідно, нормативний час прибуття на вказані об'єкти становить від 11 хв до 33 хв (у літній час). Разом із тим відстань від 4 взводу Загону ДСНС, який відповідно до Диспозиції найближче розташований до 2 об'єктів ПрАТ «Центральний ГЗК», що знаходяться в смт Петрове Кіровоградської області, становить 53–56 км та, відповідно, час прибуття становить 69–72 хв (у літній час).
- (73) Водночас Загін ДСНС у листі від 01.04.2020 № 01/7-620 (вх. № 8-01/4675 від 09.04.2020) повідомив Комітет, що *«...відсутній конкретний взвод (підрозділ Загону ДСНС), який закріплений за суб'єктом господарювання. Договір укладається з «Інформація, доступ до якої обмежено», в якому вказується кількість оперативних одиниць (відділень гірничорятувальників). При виникненні аварії або надзвичайної ситуації на об'єкті суб'єкта господарювання у першу чергу виїжджають найближче розташовані до об'єкту відділення гірничорятувальників різних взводів (підрозділи Загону ДСНС) – це визначено Диспозицією виїздів на ліквідацію НС...».*
- (74) Слід зазначити, що в межах території «Інформація, доступ до якої обмежено» знаходиться лише одна аварійно-рятувальної служба (формування) – Загін ДСНС, підрозділи якого розташовані в безпосередній близькості до місць розташування об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК», що може

надавати послуги з постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування та має відповідну матеріально-технічну базу, необхідну для ліквідації аварій на вказаних гірничих підприємствах.

- (75) Зважаючи на специфіку аварійно-рятувального обслуговування, необхідність негайного реагування на надзвичайні ситуації та дислокацію підрозділів Загону ДСНС відносно об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК», які він обслуговує, мінімальною територією, за межами якої отримання послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єктів та окремих територій гірничих підприємств є неможливим, є територія в межах «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (76) **З огляду на викладене територіальними (географічними) межами ринку «Інформація, доступ до якої обмежено».**

6.5. Часові межі ринку

- (77) Відповідно до пункту 7.1 розділу 7 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (78) На думку ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ», враховуючи, що становище Загону ДСНС відносно гірничо-збагачувальних комбінатів Групи «МЕТІНВЕСТ» є незмінним протягом періоду часу, що перевищує один рік, часові межі ринку доцільно визначати як проміжок часу, не менший за один рік.
- (79) Під час розгляду Заяви встановлено, що договори між Загоном ДСНС та суб'єктами господарювання, які отримують послуги з постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування на договірній основі (зокрема з гірничозбагачувальними комбінатами Групи «МЕТІНВЕСТ»), укладаються кожного року строком на рік.
- (80) За інформацією ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ», протягом періоду 2017–2020 років відносини між Загоном ДСНС та гірничозбагачувальними комбінатами Групи «МЕТІНВЕСТ» залишалися сталими, що підтверджується укладеними договорами.
- (81) **Отже, часовими межами ринку «Інформація, доступ до якої обмежено» визначено проміжок часу протягом 2017–2020 років.**

6.6. Бар'єри вступу на ринок

- (82) Згідно з пунктом 9.2 розділу 9 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (83) Враховуючи, що Наказом ДСНС № 288 аварійно-рятувальним (гірничорятувальним) формуванням, атестованим відповідно до законодавства, для забезпечення оперативного

реагування на надзвичайні ситуації, пожежі та небезпечні події встановлено зони відповідальності на всій території України, адміністративні бар'єри для вступу потенційних конкурентів на ринок відсутні.

- (84) Крім Загону ДСНС, у Дніпропетровській області функціонують також «Інформація, доступ до якої обмежено» (далі – «Інформація, доступ до якої обмежено») та «Інформація, доступ до якої обмежено» (далі – «Інформація, доступ до якої обмежено»), у яких гірничо-збагачувальні комбінати Групи «МЕТІНВЕСТ» могли б отримувати послуги аварійно-рятувального обслуговування об'єктів та які можуть бути потенційними конкурентами Загону ДСНС.
- (85) З інформації, наданої «Інформація, доступ до якої обмежено» (листом від 15.07.2024 вх. № 8-04/9343), з'ясовано, що «Інформація, доступ до якої обмежено» уклав угоду щодо надання послуг аварійно-рятувального обслуговування об'єктів на території м. Кривий Ріг Дніпропетровської області лише з ПрАТ «Кривий Ріг Цемент». З іншими підприємствами, розташованими на території м. Кривий Ріг Дніпропетровської області, Загін не має можливості укласти угоди через технічні, економічні та організаційні обмеження.
- (86) «Інформація, доступ до якої обмежено» повідомив, що дислокація підрозділів «Інформація, доступ до якої обмежено» під час проведення аварійно-рятувального обслуговування має велике значення тому, що чим ближче до об'єкта знаходиться аварійно-рятувальний підрозділ, тим оперативніше він буде реагувати на можливі аварійні ситуації або аварії.
- (87) З наданої «Інформація, доступ до якої обмежено» інформації щодо відстані від місць дислокації підрозділів «Інформація, доступ до якої обмежено» до місць розташування об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК» встановлено, що взводи «Інформація, доступ до якої обмежено» знаходяться від гірничо-збагачувальних комбінатів Групи «МЕТІНВЕСТ» на відстані від 120 до 180 км та, відповідно, час для прибуття на вказані об'єкти становить понад 2–2,5 години.
- (88) Водночас «Інформація, доступ до якої обмежено» зауважив, що для аварійно-рятувального обслуговування об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК» необхідна одна оперативна одиниця на кожне товариство. Для здійснення цілодобового чергування необхідно мати чотири оперативні одиниці (взвод). Тобто для обслуговування об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК» необхідно додатково створити 3 взводи (105 осіб), забезпечити їх необхідним обладнанням, автомобільною технікою, провести навчання особового складу та розмістити їх на території цих товариств. На сьогодні «Інформація, доступ до якої обмежено» не має технічної можливості забезпечити надання послуг аварійно-рятувального обслуговування об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК».
- (89) Також «Інформація, доступ до якої обмежено» вказав, що основними бар'єрами доступу на ринок «Інформація, доступ до якої обмежено», які можуть виникнути під час надання послуг аварійно-рятувального обслуговування об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК», є технічні, економічні та організаційні обмеження.

- (90) За інформацією «Інформація, доступ до якої обмежено» (лист від 16.07.2024 вх. № 8-04/9401), «Інформація, доступ до якої обмежено» станом на 10.07.2024 не надає послуг з аварійно-рятувального обслуговування об'єктів, які розташовані на території м. Кривий Ріг Дніпропетровської області, у зв'язку з відсутністю укладених договорів на постійне аварійно-рятувальне обслуговування із суб'єктами господарювання.
- (91) «Інформація, доступ до якої обмежено» повідомив, що під час проведення аварійно-рятувального обслуговування дислокація підрозділів «Інформація, доступ до якої обмежено» відносно місця розташування об'єктів, які він обслуговує, має значення. Розташування підрозділів на віддалених відстанях від об'єкта (об'єктів), що обслуговуються, ускладнює оперативне реагування та вплив на наслідки НС, яка може статися.
- Підрозділи «Інформація, доступ до якої обмежено» розташовані поблизу місць розташування об'єктів, з якими укладено договірні відносини на аварійно-рятувальне обслуговування, оскільки час прибуття підрозділів загону до місця виникнення надзвичайної ситуації має прямий вплив на розвиток аварії.
- Зона відповідальності «Інформація, доступ до якої обмежено» залежить від розташування підприємств, з якими Загін має договірні відносини на території України.
- (92) Разом із тим «Інформація, доступ до якої обмежено» зазначив, що при зверненні ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК» для укладання договорів на постійне аварійно-рятувальне обслуговування об'єктів цих підприємств «Інформація, доступ до якої обмежено» будуть потрібні додаткові умови (ресурси тощо), а саме: загін при укладанні договірних відносин спільно з підприємствами визначить необхідну кількість оперативних одиниць для виконання заходів планів ліквідації аварій, розроблених фахівцями цих підприємств, придбання в необхідній кількості оперативного транспорту та спеціального оснащення для створених підрозділів, їх місце розташування (дислокацію), вартість щомісячного фінансування цих підрозділів відповідно до пункту 9 Порядку № 5.
- (93) У той же час із наданої «Інформація, доступ до якої обмежено» інформації щодо відстані від місць дислокації підрозділів «Інформація, доступ до якої обмежено» до місць розташування об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК» встановлено, що взводи «Інформація, доступ до якої обмежено» знаходяться від гірничо-збагачувальних комбінатів Групи «МЕТІНВЕСТ» на відстані від 242 до 286 км та, відповідно, час для прибуття на вказані об'єкти становить від 3 до 4 годин.
- (94) Отже, з наведеної інформації випливає, що дислокація підрозділів державних воєнізованих аварійно-рятувальних формувань відносно місця розташування об'єктів, які вони обслуговують, має безпосереднє значення для виконання ними завдань за призначенням.
- (95) Підрозділи «Інформація, доступ до якої обмежено» та «Інформація, доступ до якої обмежено» розташовані поблизу об'єктів, які вони обслуговують, однак відстань від підрозділів обох загонів до об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК» є досить значною, що унеможливує забезпечення оперативного реагування в разі настання надзвичайної ситуації або аварій.

- (96) Також слід зазначити, що обидва загони вказали, що для обслуговування об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК» їм необхідно створити додаткові підрозділи, придбати в необхідній кількості оперативний транспорт та спеціальне оснащення, а також розмістити особовий склад взводів на території цих товариств, що в кінцевому результаті матиме додаткове фінансове навантаження на гірничі підприємства.
- (97) У той же час «Інформація, доступ до якої обмежено» на момент надання відповіді (11.07.2024) повідомив, що не має технічної можливості забезпечити надання послуг аварійно-рятувального обслуговування об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК».
- (98) Разом із тим за інформацією, яку Комітет отримав від «Інформація, доступ до якої обмежено» (далі – «Інформація, доступ до якої обмежено») та «Інформація, доступ до якої обмежено» (далі – «Інформація, доступ до якої обмежено»), з'ясовано таке.
- (99) «Інформація, доступ до якої обмежено» надає послуги аварійно-рятувального обслуговування підприємствам вугільної галузі на території Львівської та Волинської областей.
- (100) «Інформація, доступ до якої обмежено» повідомив, що дислокація його підрозділів має суттєве значення щодо аварійно-рятувального обслуговування підприємств та об'єктів. Дислокація підрозділів та служб ДВГРС залежить від розташування підприємств, що обслуговуються, у районі та їх аварійної небезпеки, які визначають частоту виїздів на рятування людей і ліквідацію аварій та час прибуття відділень на ці підприємства. Підрозділи «Інформація, доступ до якої обмежено» розташовані поблизу місць розташування об'єктів, з якими укладено договори на аварійно-рятувальне обслуговування, оскільки час прибуття підрозділів загону до місця виникнення надзвичайної ситуації має прямий вплив на розвиток аварії. Розташування підрозділів на віддалених відстанях від об'єкта (об'єктів), що обслуговуються, ускладнює оперативне реагування та вплив на наслідки НС, яка може статися.
- (101) При укладанні договорів на постійне аварійно-рятувальне обслуговування об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК» «Інформація, доступ до якої обмежено» спільно з підприємствами визначить необхідні додаткові умови (ресурси тощо), а саме: потрібну кількість та чисельний склад оперативних одиниць аварійно-рятувальної служби, необхідність створення додаткових підрозділів і їх місце розташування (дислокацію), вартість обслуговування з урахуванням витрат, пов'язаних з організацією здійснення обслуговування відповідно до пункту 9 Порядку № 5.
- (102) «Інформація, доступ до якої обмежено» відповідно до укладених договорів на постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування надає послуги аварійно-рятувального обслуговування гірничих підприємств, розташованих в Донецькій області. На цей час усі ці підприємства розташовані в межах зон дислокації підрозділів «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (103) «Інформація, доступ до якої обмежено» повідомив, що дислокація його підрозділів відносно місця розташування об'єктів, які він обслуговує, має значення. Розташування підрозділів на віддалених відстанях від об'єкта (об'єктів), що обслуговуються, ускладнює

оперативне реагування та вплив на наслідки надзвичайної ситуації, яка може статися. Підрозділи «Інформація, доступ до якої обмежено» розташовані поблизу місць розташування об'єктів підприємств, з якими укладено договори на аварійно-рятувальне обслуговування, оскільки час прибуття підрозділів до місця виникнення надзвичайної ситуації має прямий вплив на розвиток і масштаби аварії.

- (104) До зони відповідальності «Інформація, доступ до якої обмежено» належать території, де розташовані вугільні підприємства, з якими укладено відповідні договори на аварійно-рятувальне обслуговування. Усі ці підприємства на цей час розташовані в адміністративних межах Донецької області.
- (105) Щодо додаткових умов (ресурсів), які будуть потрібні для надання послуг аварійно-рятувального обслуговування ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК», «Інформація, доступ до якої обмежено» зазначив, що під час укладання договорів спільно із цими підприємствами треба буде визначити необхідну кількість оперативних одиниць для виконання заходів планів ліквідації аварій, розроблених фахівцями підприємств, придбати в необхідній кількості оперативний автотранспорт та спеціальне оснащення для створення підрозділу (підрозділів), їх місце дислокації (розташування), вартість щомісячного фінансування підрозділу (підрозділів) відповідно до пункту 9 Порядку № 5.
- (106) Отже, з наведеної вище інформації випливає, що дислокація підрозділів «Інформація, доступ до якої обмежено» та «Інформація, доступ до якої обмежено» залежить від розташування об'єктів гірничих підприємств, які вони обслуговують. Підрозділи вказаних загонів розташовані поблизу місць розташування об'єктів підприємств, з якими укладено договори на постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування об'єктів та окремих територій, а саме: на території Львівської, Волинської та Донецької областей.
- (107) Крім того, обидва загони вказали, що для обслуговування об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК» їм потрібні будуть додаткові умови (ресурси тощо), а саме: кількість та чисельний склад оперативних одиниць аварійно-рятувальної служби, необхідність створення додаткового підрозділу (підрозділів) та місце їх розташування (дислокацію), придбання в необхідній кількості оперативного автотранспорту та спеціального оснащення для створеного підрозділу (підрозділів), вартість обслуговування з урахуванням витрат, пов'язаних з організацією здійснення вказаного обслуговування.
- (108) Беручи до уваги специфіку аварійно-рятувальної діяльності, необхідність негайного реагування на надзвичайні ситуації, послуги з аварійно-рятувального обслуговування об'єктів гірничо-збагачувальних комбінатів Групи «МЕТІНВЕСТ», що знаходяться на території м. Кривого Рогу, Криворізького району Дніпропетровської області та смт Петрове Кіровоградської області, можуть надавати лише ті державні воєнізовані аварійно-рятувальні служби (формування), підрозділи яких знаходяться поблизу місць розташування вказаних об'єктів.
- (109) Враховуючи, що в межах території «Інформація, доступ до якої обмежено» знаходиться лише Загін ДСНС, підрозділи якого розміщені в безпосередній близькості до місць розташування об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК», що може надавати послуги з постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єктів та окремих територій гірничих підприємств на

договірній основі, а також має відповідну матеріально-технічну базу, необхідну для ліквідації аварій на гірничорудних підприємствах, залучення інших державних воєнізованих аварійно-рятувальних служб (формувань), зокрема «Інформація, доступ до якої обмежено», «Інформація, доступ до якої обмежено», а також «Інформація, доступ до якої обмежено» та «Інформація, доступ до якої обмежено», є неможливим з огляду на технічні, економічні та організаційні обмеження.

- (110) Так, бар'єрами вступу на ринок «Інформація, доступ до якої обмежено» є як організаційні, так і економічні обмеження.
- (111) Відповідно до абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, зокрема, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (112) Виходячи з того, що на території «Інформація, доступ до якої обмежено» відсутні будь-які інші суб'єкти господарювання, які можуть здійснювати постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування гірничих підприємств на договірній основі, немає необхідності визначати загальний обсяг товару, що обертається на ринку, і, відповідно, здійснювати розрахунок частки на ринку Загону ДСНС.
- (113) **Отже, Загін ДСНС протягом 2017–2020 років займав монопольне (домінуюче) становище на ринку «Інформація, доступ до якої обмежено» із часткою 100 відсотків.**

7. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

7.1. Обставини, викладені Заявником

- (114) За інформацією, наданою ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» у Заяві:

1. Між Загоном ДСНС та гірничо-збагачувальними комбінатами Групи «МЕТІНВЕСТ» протягом 2017–2020 років були укладені та діяли договори на постійне та обов'язкове обслуговування державними аварійно-рятувальними службами об'єктів та окремих територій, про що зазначено в таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування / період	2017 рік, реквізити	2018 рік, реквізити	2019 рік, реквізити	2020 рік, реквізити
ПрАТ «Інгулецький ГЗК»	від 01.01.2017 № 02/01	від 07.12.2017 № 322	договір від 07.12.2017 № 322, додаткова угода від 13.12.2018 № 01/596/01	від 28.12.2019 № 187/01

ПрАТ «Північний ГЗК»	додаткова угода від 30.12.2016 № 02/9/01; додаткова угода від 13.05.2017 № 04/128/01 до договору від 29.12.2015 № 441/01/1444	від 08.12.2017 № 324/01/1731	додаткова угода від 02.01.2019 № 01/599/01 до договору від 08.12.2017 № 324/01/1731	додаткова угода від 28.12.2019 № 02/188/01 до договору від 08.12.2017 № 324/01/1731
ПрАТ «Центральний ГЗК»	договір від 24.12.2013 № 293/01 додаткова угода від 12.05.2017 № 05/127/01	договір від 07.12.2017 № 338/01 додаткова угода від 05.01.2018 № 01/365/01	додаткова угода від 14.01.2019 № 02/598/01 до договору від 07.12.2017 № 338/01	договір від 03.01.2020 № 189/01 додаткова угода від 11.01.2020 № 01/307/01

2. За період 2017–2020 років сукупний приріст вартості послуг Загону ДСНС із постійного та обов’язкового аварійно-рятувального обслуговування становив 94 %, тобто вартість послуг зросла майже вдвічі (див. рис. 1).

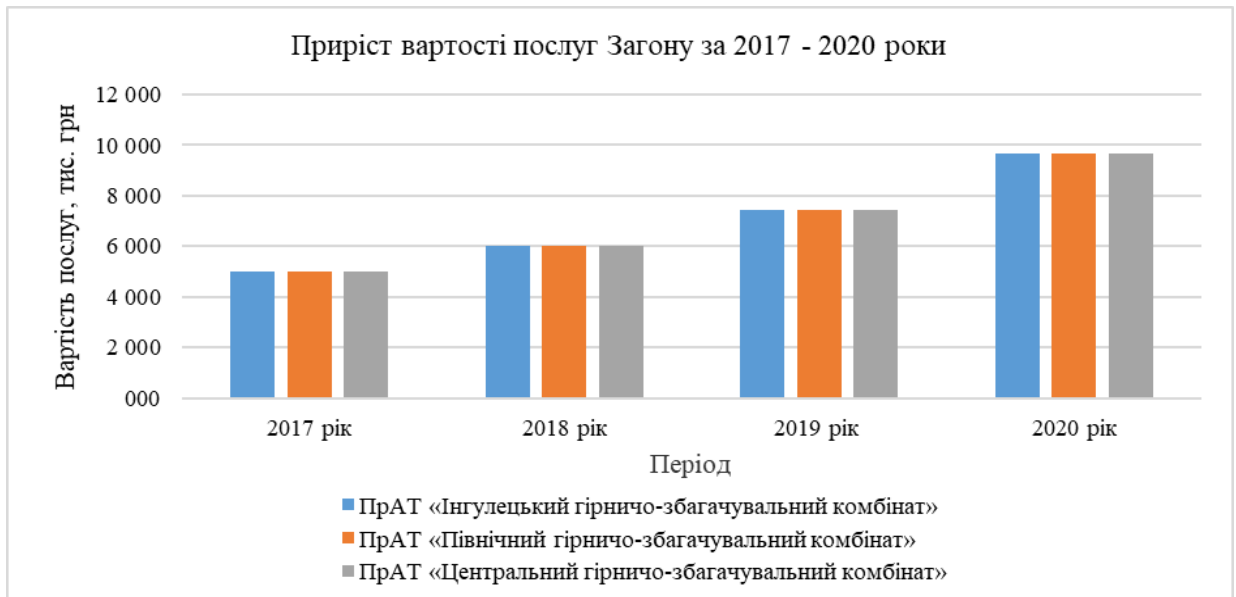

Рис.1. Приріст вартості послуг Загону ДСНС

3. Відповідно до кожного з договорів, укладених із гірничо-збагачувальними комбінатами Групи «МЕТІНВЕСТ», Загін ДСНС організовує цілодобове функціонування своїх структурних підрозділів у режимі постійної готовності до виконання необхідного комплексу аварійно-рятувальних робіт в умовах надзвичайних ситуацій або загрози їх виникнення, забезпечує роботи та заходи, спрямовані на запобігання та профілактику виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, у кількості 2-х оперативних одиниць згідно з нормативом виїзду на об’єкти Замовника, що встановлений планом локалізації та ліквідації аварій.

4. Для кожного з гірничо-збагачувальних комбінатів Групи «МЕТІНВЕСТ» протягом 2017–2020 років кількість залучених оперативних одиниць, а отже, й обсяг послуг із постійного та обов’язкового аварійно-рятувального обслуговування залишалися незмінними.

5. З огляду на зміст кожного з договорів, укладених гірничо-збагачувальними комбінатами Групи «МЕТІНВЕСТ» із Законом ДСНС протягом періоду 2017–2020 років, можна дійти висновку про відсутність підстав для суттєвого збільшення вартості послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування.

6. Зростання вартості послуг з обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування Загону ДСНС у 2020 році порівняно з 2019 роком становить 30 %. Таке зростання не корелює і є значно вищим порівняно зі зростанням вартості послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування, що надають Державні пожежно-рятувальні підрозділи (тобто товаром, який обертається на ринку зі схожими характеристиками); загальним рівнем цін на товари та послуги, які купує населення для невиробничого споживання (індекс інфляції); індексом реальної заробітної плати у 2019 році; індексом цін виробників промислової продукції (добування металевих руд) у 2019 році.

7. Щороку гірничо-збагачувальні комбінати змушені витратити значні кошти на послуги з постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування, що з огляду на безальтернативність вибору надає Загін ДСНС.

8. Підвищення Законом ДСНС вартості послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування ущемляє інтереси, зокрема економічні, гірничо-збагачувальних комбінатів Групи «МЕТІНВЕСТ» та було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку, оскільки б за таких обставин гірничо-збагачувальні комбінати Групи «МЕТІНВЕСТ» відмовилися б від господарських зв'язків із Законом ДСНС на користь інших суб'єктів господарювання, що провадять ціноутворення на власні послуги з урахуванням ринкових чинників.

(115) Відповідно до Порядку визначення розмірів оплати за обслуговування об'єктів та окремих територій державними аварійно-рятувальними службами, затвердженого наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 15.12.2003 № 495/369, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25 грудня 2003 року за № 1222/8543 (далі – Порядок визначення розмірів оплати за обслуговування):

- при безпосередньому укладанні договорів на аварійно-рятувальне обслуговування об'єктів та окремих територій, що підлягають постійному та обов'язковому обслуговуванню державними аварійно-рятувальними службами (формуваннями), сторони керуються зазначеним Порядком у частині планування та обліку витрат, які підлягають компенсації (пункт 1.2);
- вартість постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування складається з розрахунку витрат на утримання аварійно-рятувальної служби (формування) та вартості виконання аварійно-рятувальних робіт. Підставою для розрахунку вартості утримання аварійно-рятувальної служби (формування) є планові витрати на утримання однієї оперативної одиниці рятувальників, що визначені засновником на підставі галузевих нормативних витрат, розрахунків аварійно-рятувальної служби та кількості і професійного складу оперативних одиниць рятувальників, що необхідні для обслуговування того чи іншого об'єкта чи окремої території (пункт 2.1);
- кількість оперативних одиниць рятувальників визначається планами ліквідації аварій щодо кожного об'єкта й організацією праці в режимі цілодобового функціонування. При цьому повинні враховуватися можливості поєднання сил і засобів декількох підрозділів служби (диспозиція виїздів на аварійно-рятувальні роботи) (пункт 2.1).

(116) Відповідно до пункту 2.2.5 Порядку визначення розмірів оплати за обслуговування:

- визначення витрат на постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування здійснюється шляхом техніко-економічних розрахунків, проведених з використанням технічних норм та нормативів, що зафіксовані технічною документацією, статистичних даних з врахуванням економічних умов діяльності: форм і систем оплати праці, цін на матеріали і ресурси, що передбачені в році, що планується, нормативів платежів, визначених законодавством, та з урахуванням виконання планових показників попереднього періоду;
- оплата постійного й обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування є відшкодуванням фактичних трудових та матеріальних затрат державної аварійно-рятувальної служби (формування);
- кошти, отримані державною аварійно-рятувальною службою з бюджетів різних рівнів, від підприємств, установ та організацій згідно з договорами на постійне й обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування, використовуються на утримання служби згідно з кошторисами, затвердженими в установленому порядку.

7.2. Обставини, викладені Відповідачем

(117) Загін ДСНС у листі від 01.04.2020 № 01/7-620 (вх. № 8-01/4613 від 09.04.2020) повідомив Комітет, зокрема, про таке.

(118) Для обслуговування гірничих підприємств Загін ДСНС атестовано на виконання аварійно-рятувальних робіт у гірничих виробках відповідно до кодів надзвичайних ситуацій, визначених «Національним класифікатором України. Класифікатор надзвичайних ситуацій. ДК 019:2010» (10240 – НС унаслідок пожежі, вибуху у шахті, підземних і гірничих виробках, 10330 – НС унаслідок аварії з викиданням корисних копалин, порід, гірничого удару у підземних виробках шахти, 10422 – НС унаслідок наявності в повітрі підземних і гірничих виробок шкідливих (забруднювальних) речовин понад ГДК, 10660 – НС унаслідок руйнування підземних споруд шахти, підземних і гірничих виробок та інші).

(119) Обслуговування здійснюється на підставі відповідного договору, що укладається між суб'єктом господарювання та аварійно-рятувальною службою, за письмовим зверненням уповноваженої особи суб'єкта господарювання до відповідної аварійно-рятувальної служби з одночасним поданням відомостей, визначених за результатами ідентифікації об'єкта підвищеної небезпеки, декларації безпеки та плану локалізації і ліквідації наслідків аварій на об'єкті підвищеної небезпеки, які підлягають обслуговуванню (пункт 6 Порядку № 5).

(120) Предметом договору на постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування визначено: аварійно-рятувальна служба організовує цілодобове функціонування своїх структурних підрозділів у режимі постійної готовності до виконання необхідного комплексу аварійно-рятувальних робіт в умовах надзвичайних ситуацій або загрози їх виникнення, забезпечує і виконує аварійно-рятувальні роботи та заходи, спрямовані на запобігання та профілактику виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, у кількості оперативних одиниць, що визначається Планом ліквідації аварії (ПЛА) щодо кожного об'єкта в режимі цілодобового функціонування аварійно-рятувальної служби, який розробляють фахівці об'єктів суб'єктів

господарювання відповідно до законодавства згідно з нормативом виїзду на «Об'єкт», що встановлений планом локалізації та ліквідації аварій.

- (121) Загін ДСНС зазначив, що договір на постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування передбачає витрати на виплату заробітної плати з нарахуваннями й витрати на придбання матеріалів, необхідних для функціонування структурних підрозділів аварійно-рятувальної служби.
- (122) Розрахунок вартості послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування проводиться відповідно до положень спільного наказу Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи та Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 15.12.2003 № 495/369 «Про затвердження Порядку визначення розмірів оплати за обслуговування об'єктів та окремих територій державними аварійно-рятувальними службами».
- (123) Вартість послуги з постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єктів та окремих територій не залежить від кількості виконаних робіт з ліквідації надзвичайних ситуацій. До розрахунку вартості утримання оперативної одиниці Загону ДСНС не включено витрати на ліквідацію аварій або надзвичайних ситуацій.
- (124) Вартість послуги з постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єктів та окремих територій гірничих підприємств визначається розрахунком вартості утримання оперативної одиниці Загону ДСНС та кількістю оперативних одиниць, визначених Планом ліквідації аварії (ПЛА), що розробляють фахівці об'єктів суб'єктів господарювання відповідно до законодавства.
- (125) Разом із тим щодо причин зміни (підвищення) вартості послуги з постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єктів та окремих територій з 2017 року по 2020 рік Загін ДСНС у листі від 04.11.2020 № 01/9-1830 (вх. № 7-01/14361 від 09.11.2020) надав такі пояснення.
- (126) Підприємства ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» при укладанні договорів на постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування протягом 2017–2020 років не погоджують вартість обслуговування в повному обсязі, щорічно зменшуючи суми фінансування, створюючи неможливість придбання (заміни у зв'язку із закінченням терміну експлуатації) матеріалів, обладнання та оснащення, спорядження, транспорту, необхідних для організації аварійно-рятувального обслуговування.
- (127) Вартість аварійно-рятувального обслуговування за проханням підприємств, що обслуговуються, з метою планування їх бюджету на наступний рік формується в липні – серпні року, який передує року, на який визначаються (розраховуються) витрати загону.
- (128) Підприємства ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» жодного разу не узгоджували вартості аварійно-рятувального обслуговування в повному обсязі.
- (129) Зменшення сум фінансування для підприємств ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» відображено в таблиці 2.

Таблиця 2

№	Рік	Щомісячна розрахункова вартість утримання 2 оперативних одиниць, грн	Щомісячна узгоджена вартість у договорі, грн	Відхилення	Відсоток зменшення
1	2017				
	3 01.01.2017	399 167,02	375 000,00	-24 167,02	6,05 %
	3 01.05.2017	493 033,70	434 600,25	-58 433,25	11,85 %
	3 01.12.2017	510 019,02	434 600,25	-75 418,77	14,79 %
2	2018				
	3 01.01.2018	570 845,00	500 000,00	-70 845,00	12,41 %
	3 01.07.2018	589 128,60	500 000 ,00	-89 128,60	15,13 %
	3 01.12.2018	607 625,06	500 000 ,00	-107 625,06	17,71 %
3	2019				
	3 01.01.2019	681 333,64	620 000,26	-61 333,38	9,0 %
	3 01.07.2019	702 183,66	620 000,26	-82 183,40	11,7 %
	3 01.12.2019	725 175,54	620 000,26	-105 175,28	14,5 %
4	2020				
	3 01.01.2020	862 257,06	806 000,00	-56 257,06	6,52 %
	3 01.07.2020	888 466,10	806 000,00	-82 466,10	9,28 %
	3 01.12.2020	908 586,76	806 000,00	-102 586,76	11,29 %

(130) Водночас Загін ДСНС зауважив, що зменшення сум фінансування аварійно-рятувального обслуговування не дає можливості закупівлі товарів та послуг у запланованих сумах. Першочергово кошти за договорами витрачаються на виплату заробітної плати, відшкодування до бюджету, у тому числі щомісячного відшкодування витрат на виплату та доставку пільгових пенсій, сплати податків та зборів, оплату комунальних послуг та енергоносіїв, часткове придбання матеріалів відповідно до потреб загону, необхідних для виконання обов'язків Законом ДСНС за договором. Необхідність придбання матеріалів, які не були придбані у зв'язку з відсутністю на них фінансування, закладається в розрахунок витрат вартості аварійно-рятувального обслуговування на наступний рік.

(131) Щорічне підвищення вартості аварійно-рятувального обслуговування має підстави, про які підприємства, зокрема й підприємства ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ», інформуються в письмовій формі.

7.3. Обставини, встановлені Комітетом

(132) Комітет проаналізував кошторисні калькуляції вартості утримання оперативної одиниці Загону ДСНС (далі – Кошторисна калькуляція) за 2017–2020 роки та з'ясував таке.

(133) Відповідно до пункту 2.2 Порядку визначення розмірів оплати за обслуговування витрати, пов'язані з функціонуванням оперативних одиниць та управлінням ними в режимі постійної готовності, групуються за такими статтями:

- Прямі витрати на утримання оперативних одиниць.
- Прямі матеріальні витрати на утримання оперативних одиниць рятувальників.

- Загальновиробничі витрати на утримання оперативних одиниць рятувальників.
- Адміністративні (загальногосподарські) витрати на утримання оперативних одиниць рятувальників.
- Інші витрати.

- (134) Відповідно до Кошторисних калькуляцій за 2017–2020 роки загальна вартість однієї оперативної одиниці Загону ДСНС на місяць протягом вказаного періоду зростає з 199 583,51 грн (станом на 01.01.2017) до 431 128,53 грн (станом на 01.01.2020), що становить 116 %.
- (135) Найбільше зростання вартості однієї оперативної одиниці відбулось у 2018 році порівняно з 2017 роком (з 199 583,51 грн до 285 422,50 грн, що становить 43 %), зокрема за рахунок збільшення заробітної плати та страхування працівників Загону ДСНС.
- (136) У 2020 році вартість однієї оперативної одиниці порівняно з 2019 роком зростає на 27 % (з 340 666,82 грн до 431 128,53 грн) знову ж таки за рахунок збільшення заробітної плати працівникам Загону ДСНС.
- (137) Враховуючи зазначене, Комітет проаналізував витрати за окремими видами.

Щодо витрат на оплату праці

- (138) До прямих витрат на оплату праці включено основну заробітну плату та інші виплати рятувальникам, які безпосередньо зайняті в наданні аварійно-рятувального обслуговування відповідно до пункту 13 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 19 січня 2000 року за № 27/4248 (далі – Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»).
- (139) Слід зазначити, що частка прямих витрат на оплату праці протягом 2017–2020 років становила в середньому 43 % від загальної вартості по Загону ДСНС за місяць.
- (140) З наданих пояснень Загону ДСНС (лист від 04.11.2020 № 01/9-1830, вх. № 7-01/14361 від 09.11.2020) з'ясовано, що розрахунок основної заробітної плати для своїх працівників Загін ДСНС здійснював на основі прожиткового мінімуму для працездатних осіб, який в подальшому індексувався відповідно до коефіцієнтів, затверджених Галузевою угодою¹ між ДСНС і профспілками працівників державних установ України та трудящих металургійної і гірничодобувної промисловості України на 2017–2020 роки (зі змінами від 16.10.2019²).
- (141) Отже, за рахунок зміни окладів, тарифних коефіцієнтів та збільшення кількості співробітників фонд оплати праці Загону ДСНС зростає кожного року та, відповідно, впливає на вартість аварійно-рятувального обслуговування.
- (142) За результатами аналізу витрат на оплату праці Загону ДСНС протягом 2017–2020 років Комітет не виявив необґрунтованого завищення витрат на основну заробітну плату та інші виплати працівникам Загону ДСНС.

¹<https://www.msp.gov.ua/files/ugody/gal/59-2.pdf>

²<https://www.msp.gov.ua/files/ugody/gal/59-3.pdf>

Щодо витрат на «Технічне переоснащення»

- (143) Комітет проаналізував «Загальні (загальновиробничі) витрати», які включають в себе витрати на утримання й забезпечення готовності керівного (командного) основного складу, що забезпечують готовність та організацію постійного обов'язкового обслуговування аварійно-рятувальними службами, зокрема витрати на «Технічне переоснащення».
- (144) Слід зазначити, що в загальній вартості утримання однієї оперативної одиниці частка витрат на «Технічне переоснащення» у середньому за 2017–2020 роки становила 12 %.
- (145) Як видно з рис. 2, протягом 2017–2020 років обсяг витрат на «Технічне переоснащення» зріс із 9 626 269 грн до 38 210 352 грн (що становить 297 %, тобто майже в 3 рази). Так, у 2018 році порівняно з 2017 роком обсяг витрат зріс на 135 %, а потім протягом 2019–2020 років зріс ще на 69 %. Таке значне зростання витрат на «Технічне переоснащення» також вплинуло на збільшення вартості аварійно-рятувального обслуговування протягом вказаного періоду.

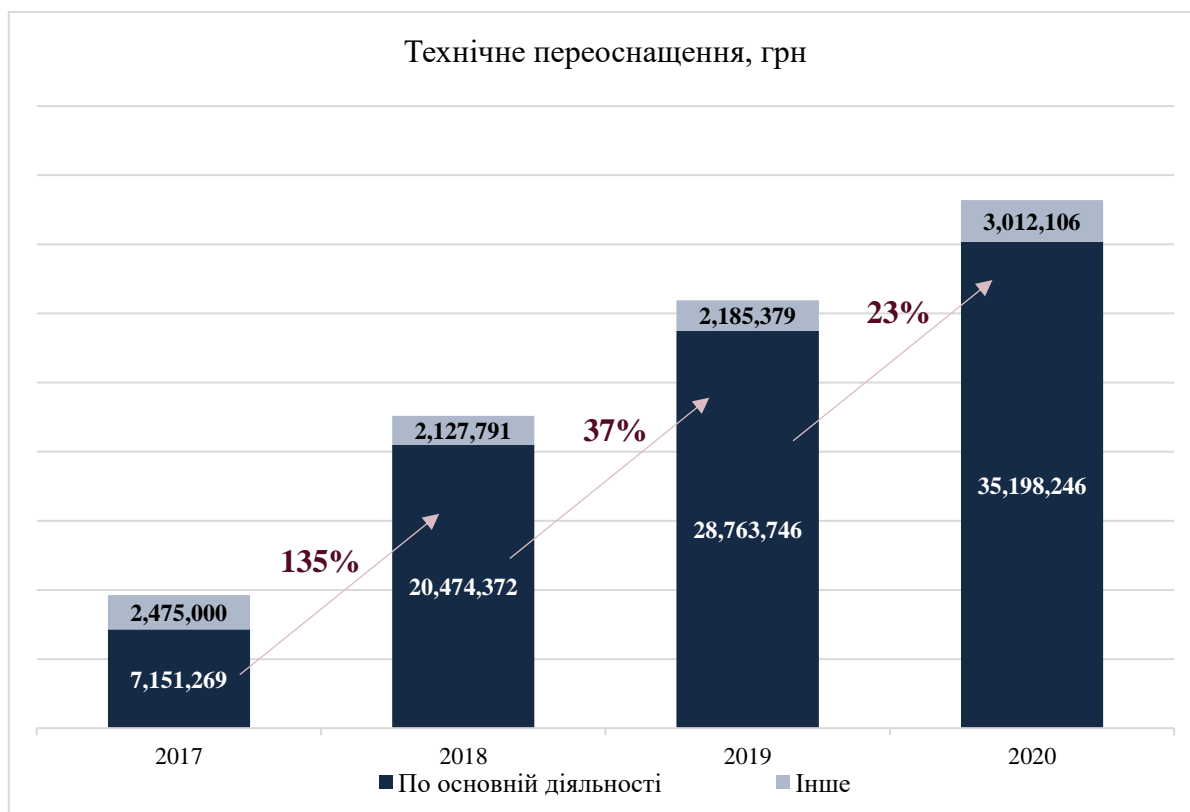

Рис. 2. Витрати на Технічне переоснащення Загону протягом 2017–2020 років

- (146) Так, Комітет з'ясував, що в розрахунках витрат на утримання оперативної одиниці Загону ДСНС за 2017, 2018, 2019 та 2020 роки до розділу II «Загальні (загальновиробничі) витрати» включені витрати на «Технічне переоснащення» щодо основної діяльності, складові яких, зокрема «Респіратор Р-30 Е (ЕХ)», «Респіратор Р-34», «Компресор КД-8», «Прилад УКП-5», «Оснащення для роботи на висоті», «Водолазне оснащення», «Оперативний автотранспорт» (Автобус ПАЗ, мікроавтобус), «Засоби індивідуального захисту (спецодяг, взуття)», Аварійно-рятувальний комплект «Холматро», щорічно повторюються та зростають, а також у 2018 році включені витрати на «Бульдозер» та у

2020 році – на «Тренувальний комплекс (пересувний)». Також до розділу II «Загальні (загальновиробничі) витрати» включені значні витрати на запасні частини «Інші запчастини», які також щорічно повторюються, про що зазначено в таблиці 3.

Таблиця 3

Період	2017	2018	2019	2020
Розділ II. «Загальні (загальновиробничі) витрати», грн				
«Технічне переоснащення», грн				
I. По основній діяльності:				
Респіратор Р-30 Е (ЕХ)	10 шт. x 160 000 1 600 000	-	100 шт. x 136 800 13 680 000	100 шт. x 170 000 17 000 000
Респіратор Р-34	5 шт. x 90 000 450 000	-	20 шт. x 90 000 1 800 000	-
Компресор КД-8	2 шт. x 430 200 860 400	2 шт. x 430 200 860 400	2 шт. x 516 240 1 032 480	2 шт. x 516 240 1 032 480
Прилад УКП-5	2 шт. x 111 796 223 592	2 шт. x 111 796 223 592	2 шт. x 134 155,20 268 310,40	2 шт. x 134 155,20 268 310,40
Оснащення для роботи на висоті	500 000	500 000	750 000	1 000 000
Водолазне оснащення	500 000	500 000	750 000	1 000 000
Тренувальний комплекс (пересувний)	-	-	-	1 000 000 (1 шт.)
(Автобус ПАЗ, мікроавтобус) Оперативний автотранспорт	2 шт. x 1 200 000 2 400 000	2 шт. x 1 200 000 2 400 000	2 шт. x 1 600 000 3 200 000	4 шт. x 1 300 000 5 200 000
Засоби індивідуального захисту (спецодяг, взуття)	4 000 000	4 000 000	5 000 000	6 000 000
Бульдозер	-	2 700 000 (1 шт.)	-	-
Аварійно-рятувальний комплект «Холматро»	1 100 000 (1 шт.)	1 100 000 (1 шт.)	1 100 000 (1 шт.)	1 100 000 (1 шт.)
2. Витрати на запасні частини Інші запчастини	1 909 820	1 909 820	1 200 000	1 000 000

(147) Крім того, у розрахунках витрат на утримання оперативної одиниці Загону ДСНС за 2017–2020 роки до розділу III «Загальногосподарські (адміністративні) витрати» включено «Витрати на обслуговування оргтехніки та інформаційних систем на базі ПЕОМ», окремі складові яких (ремонт-відновлення копіювальної техніки, ремонт-відновлення лазерних принтерів, ремонт-модернізація комп'ютерної техніки, НІІ ОКР та ремонт-модернізація засобів зв'язку) у сумі становили: у 2017 році – 1 130 000 грн, у 2018 році – 1 130 000 грн, у 2019 році – 1 450 000 грн, а в 2020 році – 464 400 грн.

7.4. Обґрунтування Відповідача щодо зміни (підвищення) вартості послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування

(148) Щодо необхідності (доцільності) щорічного включення до статті витрат на «Технічне переоснащення» розділу II «Загальні (загальновиробничі) витрати» витрат на наведене

вище оснащення, засоби, техніку та запасні частини, а також до розділу III «Загальногосподарські (адміністративні) витрати» окремих складових «Витрат на обслуговування оргтехніки та інформаційних систем на базі ПЕОМ» та надання підтвердження щодо закупівлі цього оснащення та техніки на вимогу Комітету від 14.04.2023 № 130-26.13/01-5995є Загін ДСНС листом від 30.05.2023 № 85 01-1171/85 03 (вх. № 7-01/7701 від 02.06.2023) надав такі пояснення та обґрунтування.

Щодо недофінансування Загону ДСНС

- (149) Так, зокрема, Загін ДСНС зазначив, що протягом періоду 2017–2020 років має значне щорічне недофінансування від підприємств, які обслуговує, у сумі 310 288 601,72 грн, що виключає можливість забезпечення всіма потребами відповідно до витрат, внесених до планового розрахунку вартості аварійно-рятувального обслуговування.
- (150) Ще один фактор, який не дає можливості реалізувати заплановані витрати, – це дебіторська заборгованість підприємств перед Загоном ДСНС, розмір якої станом на 01.01.2021 становить 47 634 008,96 грн, у тому числі гірничо-збагачувальних комбінатів Групи «МЕТІНВЕСТ» – 1 016 134,76 грн.
- (151) Маючи недофінансування та дебіторську заборгованість підприємств за аварійно-рятувальне обслуговування, Загін ДСНС насамперед кошти, отримані від підприємств за договорами на постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування, витрачає на:
- заробітну плату працівникам Загону ДСНС;
 - відрахування ЄСВ та інших обов'язкових платежів;
 - сплату податків;
 - медичне страхування працівників;
 - оплату комунальних послуг та енергоносіїв.
- (152) Обсяг цих витрат у плановій вартості оперативної одиниці становить 72,34 % від загальної планової вартості витрат.

Щодо нездійснення закупівлі оснащення, засобів та техніки

- (153) Крім того, щодо нездійснення закупівлі в повному обсязі оснащення, засобів та техніки, необхідної для надання послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування підприємств, Загін ДСНС надав такі пояснення.
- (154) Витрати на «Технічне переоснащення» розділу II «Загальні (загальновиробничі) витрати» за статтею «Респіратори Р-30, Р-34, приставка для приладу УКП-5 для перевірки масок» щорічно повторюються, оскільки одночасна заміна обладнання, термін експлуатації якого минув та які вважаються морально застарілими, неможлива.
- Прилади УКП-5 в підрозділах вичерпали визначений технічними умовами заводу виробника термін експлуатації, тому в Загоні ДСНС постійно плануються витрати на оновлення та підтримання робочого стану аварійно-рятувального обладнання. Строк експлуатації приладу УКП-5 становить 10 років, після чого прилад підлягає списанню. На 31.12.2020 у 100 % приладів УКП-5, які експлуатує Загін ДСНС, вичерпано строк експлуатації.
- (155) Кожен рятувальник загону має індивідуально закріплений киснево-дихальний апарат (респіратор), оскільки згідно зі статтею 8 Закону України «Про охорону праці» на роботах із шкідливими і небезпечними умовами праці, а також роботах, пов'язаних із забрудненням

або несприятливими метеорологічними умовами, працівникам видаються безоплатно за встановленими нормами спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального захисту, а також мийні та знешкоджувальні засоби. Строк експлуатації респіраторів становить 10 років, після чого респіратор підлягає списанню. На кінець 2020 року в підрозділах Загону ДСНС у респіраторів Р-30 та Р-34, які експлуатуються, вичерпано строк придатності, а саме: у 70 % респіраторів Р-30 минув термін придатності, у 65 % респіраторів Р-34 минув термін придатності. Загін ДСНС за 2017–2020 роки планував придбати 210 респіраторів Р-30 Е (ЕХ), а придбав 68 одиниць (38 одиниць у 2017 році, 30 одиниць у 2020 році), та 26 респіраторів Р-34, а придбав 14 респіраторів Р-34 у 2017 році.

(156) Також у 2018 році придбано муляж голови DEZEGA DH 1000 – перехідний пристрій для проведення перевірки герметичності маски D-VISION (приставка для УКП-5 для перевірки масок) у кількості 16 одиниць, який планувалося придбати у 2017 році. У зв'язку з неможливістю оновлення обладнання та оснащення для виконання дій за призначенням загін за цей період для підтримання робочого стану киснево-дихальної апаратури придбав запасні частини: у 2018 році на – суму 3 916 078,98 грн та у 2019 році – на суму 6 622 251,36 грн. Але у зв'язку із щорічним зменшенням запропонованої розрахункової вартості фінансування Загону ДСНС підприємствами, з якими укладаються договори на постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування, обсяги придбання та оновлення киснево-дихальної апаратури не відповідають запланованим.

(157) Планові витрати за статтею «Компресор КД-8» щорічно повторюються, оскільки одночасна заміна обладнання, термін експлуатації якого минув та яке вважається морально застарілими, неможлива. З метою зменшення фінансового навантаження для підприємств було застосовано поступове переоснащення та забезпечення підрозділів обладнанням, необхідним для здійснення аварійно-рятувального обслуговування. Строк експлуатації компресорів становить 18 років, потім компресор підлягає списанню після проведення двох капітальних ремонтів. На 31.12.2020 у 80 % компресорів, які експлуатує Загін ДСНС, вичерпано термін експлуатації. Так, у 2017 році придбано два компресори КД-8 на суму 818 306,40 грн. Загін ДСНС закупив запчастини для проведення технічного обслуговування наявного компресорного парку та продовження можливості його використання на загальну суму 1 601 492,22 грн.

(158) Щодо запланованих витрат на оснащення за складовою «Оснащення на висоті» Загін ДСНС пояснив, що на оснащенні загону перебуває верхолазне оснащення, яке постійно використовується у складних умовах, зазнаючи навантаження, механічних пошкоджень та впливу наявного агресивного середовища підземних гірничих виробок. Згідно із чинними правилами безпеки все оснащення для роботи на висоті перевіряють спеціалізовані організації після застосування, але не рідше одного разу на півроку та за висновками перевірки визначається можливість подальшого його застосування. Строк експлуатації обладнання залежить від багатьох чинників, неможливо передбачити який вид оснащення не пройде перевірку, тому в кошторис закладалась орієнтовна сума придбання без деталізації. Зараз Загін ДСНС згідно зі штатною структурою налічує 398 осіб респіраторного складу, які повинні бути забезпечені оснащенням для роботи на висоті на 100 %.

На сьогодні Загін ДСНС забезпечено оснащенням на 12 %. Для повного забезпечення респіраторного складу оснащенням для роботи на висоті необхідно щонайменше 10 років, без урахування оснащення, яке постійно потребує оновлення.

Щоб забезпечити мінімально оснащенням для роботи на висоті одного працівника, орієнтовно потрібно 26 175,00 грн, а на весь основний особовий склад орієнтовна вартість оснащення становить 10 417 650,00 грн. Тому в кошторис була закладена орієнтовна сума на придбання оснащення, яка забезпечила б поточну заміну відбракованого обладнання та поступове дооснащення підрозділів Загону ДСНС. За статтею «Оснащення на висоті» за весь період витрачено 1 162 228,82 грн.

- (159) Щодо планових витрат на технічне переоснащення за складовою «Водолазне оснащення» Загін ДСНС зазначив, що стан водолазного спорядження автоматично встановлює пріоритети у витратах на підтримання, покращення, оновлення та забезпечення безпечних умов праці водолазів у питаннях охорони життя та здоров'я працівників загону під час робіт під водою. Отже, виникає потреба додатково проводити закупівлю гідрокомбінезонів, складових частин дихальних апаратів, компенсаторів плавучості водолазів, лицевих масок тощо. На цей час у складі Загону ДСНС водолазні роботи виконують дві водолазні станції, які укомплектовані на 70 %. Тому в кошторисі була відображена орієнтовна сума вартості оснащення двох водолазних станцій 2 750 000 грн на період 2017–2020 років. За статтею «Водолазне оснащення» за весь період витрачено 412 736,40 грн. Придбання обладнання за складовою «Водолазне оснащення» не виконано в запланованих обсягах у зв'язку зі зменшенням підприємствами, що обслуговуються, фінансування Загону ДСНС та наявністю дебіторської заборгованості.
- (160) Щодо планових витрат на «Тренувальний комплекс (пересувний)» Загін ДСНС пояснив, що придбання такого комплексу було заплановано з метою підвищення рівня фізичної і психологічної готовності респіраторного складу за умови дій в екстремальних обставинах до рівня міжнародних стандартів. Мобільний тренувальний комплекс розгортається у визначеному місці та забезпечує ефективне навчання рятувальників за міжнародними стандартами. На кожному етапі рятувальники виконують завдання, що відповідають певному етапу проведення аварійно-рятувальних робіт. Тренування в цьому комплексі проводяться у спеціальних апаратах захисту органів дихання та зору. Придбання тренувального комплексу (пересувного) не виконано у зв'язку зі зменшенням фінансування Загону та наявністю дебіторської заборгованості.
- (161) Щодо планових витрат на переоснащення за складовою «Оперативний автотранспорт (Автобус ПАЗ, мікроавтобус)» Загін ДСНС повідомив, що згідно з Нормами табельної належності, витрат і термінів експлуатації пожежно-рятувального, технологічного і гаражного обладнання, інструменту, індивідуального озброєння та спорядження, ремонтно-експлуатаційних матеріалів підрозділів ДСНС України, затвердженими наказом ДСНС України від 29.05.2013 № 358, термін експлуатації аварійно-рятувальних автомобілів становить 10 років. Автопарк Загону ДСНС становить 140 автомобілів, у 20 з яких не закінчився строк експлуатації, що становить 14 % від усього рухомого складу, а 120 автомобілів мають вік 20–40 років і є морально застарілими. Для оновлення автопарку протягом 10 років Загону ДСНС необхідно купувати по 10 аварійно-рятувальних автомобілів кожного року (заплановано на 2017, 2018, 2019, 2020 роки по 2 од.). Протягом 2017–2020 роки Загін ДСНС придбав 20 автомобілів та транспортних засобів на загальну суму 12 532 507,07 грн.
- (162) Щодо планових витрат на переоснащення за складовою «Засоби індивідуального захисту (спецодяг, взуття)» Загін ДСНС поінформував, що обслуговує понад 300 небезпечних об'єктів, на яких існує небезпека викиду хлору, аміаку, кислот та інших отруйних та сильнодіючих речовин. Згідно зі статтею 8 Закону України «Про охорону праці» на

роботах із шкідливими і небезпечними умовами праці, а також роботах, пов'язаних із забрудненням або несприятливими метеорологічними умовами, працівникам видаються безоплатно за встановленими нормами спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального захисту, а також мийні та знешкоджувальні засоби. Згідно з наказом ДСНС від 29.05.2013 № 385 «Про затвердження Норм табельної належності, витрат і термін експлуатації пожежно-рятувального, технологічного і гаражного обладнання, інструменту, індивідуального озброєння та спорядження, ремонтно-експлуатаційних матеріалів підрозділів ДСНС України» мінімальна чергова зміна становить 70 осіб та повинна бути забезпечена засобами індивідуального захисту. Протягом 2017–2020 років Загін ДСНС придбав костюми легкі захисні Л-1 в кількості 70 штук на суму 51 975,00 грн із ПДВ при запланованих витратах на суму 19 000 000 грн.

- (163) Щодо планових витрат на переоснащення за складовою «Бульдозер» на суму 2 700 000 грн Загін ДСНС повідомив, що для виконання аварійно-рятувальних робіт Загону ДСНС, крім засобів малої механізації, потрібна важка техніка, а саме бульдозер, який призначено для робіт із розбирання завалів на об'єктах підприємств, що обслуговуються. Але недофінансування загону та наявність дебіторської заборгованості не дали змоги накопичити кошти на придбання вищезазначеної спеціальної техніки.
- (164) Щодо планових витрат на переоснащення за складовою «Аварійно-рятувальний комплекс Холматро» на суму 4 400 000 грн Загін ДСНС зауважив, що придбання засобів індивідуального захисту не виконано в запланованих обсягах у зв'язку зі зменшенням підприємствами, що обслуговуються, фінансування Загону ДСНС та наявністю дебіторської заборгованості.
- (165) Щодо планових витрат на запасні частини за статтею «Інші запчастини» у сумі 6 019 640 грн Загін ДСНС повідомив, що загальна сума витрат на придбання запчастин до автотранспорту за 2017–2020 роки становила 2 286 545,05 грн. Зменшення витрат за складовою «Інші запчастини» обумовлюється перерозподілом коштів на витрати за складовими «Капітальний ремонт» та «Поточний ремонт», де фіксується збільшення витрат від запланованих. Також Загін ДСНС зауважив, що недофінансування загону не дає змоги повного покриття витрат на закупівлю запчастин для автомобілів. Придбання «Інших запчастин» не виконано в запланованих обсягах у зв'язку зі зменшенням підприємствами, що обслуговуються, фінансування Загону та наявністю дебіторської заборгованості.
- (166) Крім того, щодо планових витрат за статтею «Витрати на обслуговування оргтехніки та інформаційних систем на базі ПЕОМ» розділу III «Загальногосподарські (адміністративні) витрати» Загін ДСНС повідомив, що за період 2017 року витрачено на обслуговування оргтехніки та інформаційних систем на базі ПЕОМ 416 257,13 грн, за 2018 рік – 425 249,65 грн, за 2019 рік – 360 890,17 грн та за 2020 рік – 307 330,00 грн. Загальна сума витрат на обслуговування оргтехніки та інформаційних систем на базі ПЕОМ становила 1 509 726,95 грн. Але недофінансування Загону ДСНС та наявність дебіторської заборгованості не дали змоги накопичити кошти на придбання вищезазначеної техніки.
- (167) Також Загін ДСНС пояснив, що відповідно до пункту 2.1 Порядку визначення розмірів оплати за обслуговування вартість постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування складається з розрахунку витрат на утримання аварійно-рятувальної служби (формування) та вартості виконання аварійно-рятувальних робіт. Підставою для розрахунку вартості утримання аварійно-рятувальної служби (формування) є планові

Розділ II «Загальні (загально виробничі) витрати», грн								
5. «Технічне переоснащення»								
I. По основній діяльності								
Респіратори Р-30 Е (ЕХ)	1 600 000	3 252 296,88	X	3 916 078,98	13 680 000	6 622 251,36	17 000 000	4 599 572,40
Респіратори Р-34	450 000	1 198 214,64	X	X	1 800 000	-	X	X
Компресор КД-8	860 400	818 306,40	860 400	206 520,54	1 032 480	1 479 374,76	1 032 480	-
Прилад УКП-5	223 592	-	223 592	-	268 310,40	-	268 310,40	-
Оснащення для роботи на висоті	500 000	-	500 000	264 950	750 000	810,00	1 000 000	896 468,82
Водолазне оснащення	500 000	54 552,00	500 000	62 910,00	750 000	260 354,40	1 000 000	34 920,00
Тренувальний комплекс (пересувний)	X	X	X	X	X	X	1 000 000	-
(Автобус ПАЗ, мікроавтобус) Оперативний автотранспорт	2 400 000	110 823,07	2 400 000	4 417 600	3 200 000	3 955 220	5 200 000	4 048 864
Засоби індивідуального захисту (спеодяг, взуття)	4 000 000	-	4 000 000	51 975,00	5 000 000	-	6 000 000	-
Бульдозер	X	X	2 700 000	-	X	X	X	X
Аварійно-рятувальний комплект «Холматро»	1 100 000	-	1 100 000	-	1 100 000	-	1 100 000	-
2. Витрати на запасні частини Інші запчастини	1 909 820	442 891,61	1 909 820	662 492,04	1 200 000	663 399,94	1 000 000	517 761,46
Розділ III «Загальногосподарські (адміністративні) витрати»								
Витрати на обслуговування оргтехніки та інформаційних систем на базі ПЕОМ	1 130 000	416 257,13	1 130 000	425 249,65	1 450 000	360 890,17	464 400	307 330,00
Всього	14 673 812	6 293 341,73	15 323 812	10 007 776,21	30 230 790,40	13 342 300,63	35 065 190,40	10 404 916,68
Різниця план/факт	8 380 470,27		5 316 035,79		16 888 489,77		24 660 273,72	
Разом сума відхилення	55 245 269,55							

(174) Аналіз планових та фактичних витрат Загону ДСНС, наведених у таблиці 4, показав, що Загін ДСНС протягом 2017–2020 років включав до вартості утримання оперативної одиниці планові витрати на «Технічне переоснащення», витрати на «Інші запчастини» та «Витрати на обслуговування оргтехніки та інформаційних систем на базі ПЕОМ» у розмірі, що значно перевищив фактичні витрати Загону ДСНС за вказаними статтями витрат, яких він зазнав протягом вказаного періоду під час надання послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування гірничим підприємствам.

- (175) З огляду на зазначене розмір фактичних витрат на «Технічне переоснащення», «Інші запчастини» та «Витрати на обслуговування оргтехніки та інформаційних систем на базі ПЕОМ», яких зазнав Загін ДСНС протягом 2017–2020 років, є не співмірним із розміром планових витрат за цими статтями витрат, на основі яких Загін ДСНС визначив вартість утримання оперативної одиниці протягом 2017–2020 років.
- (176) Відповідно до абзацу третього пункту 9 Порядку № 5 вартість постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування для аварійно-рятувальних служб визначається з урахуванням витрат, пов'язаних з організацією здійснення такого обслуговування.
- (177) За таких умов включення Загоном ДСНС протягом 2017–2020 років до вартості утримання оперативної одиниці планованих витрат на «Технічне переоснащення», «Інші запчастини» та «Витрат на обслуговування оргтехніки та інформаційних систем на базі ПЕОМ» у розмірі 95 293 604,80 грн, що значно перевищив розмір фактичних витрат (40 048 335,25 грн) Загону ДСНС за вказаний період, призвело до завищення вартості утримання оперативної одиниці Загону ДСНС та, як наслідок, до необґрунтованого підвищення вартості послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування протягом 2017–2020 років.

Щодо витрат на інші послуги сторонніх організацій

- (178) Згідно з розрахунком витрат на утримання оперативної одиниці Загону ДСНС з 01.01.2020 до підрозділу 10.3 витрат на «Інші послуги сторонніх організацій» розділу III «Загального господарські (адміністративні) витрати» включено витрати, зазначені в таблиці 5.

Таблиця 5

10.3 Інші послуги сторонніх організацій

№	Найменування	Сума, грн
7	Проектні роботи	176 900
22	Реконструкція газових топкових	50 800
24	Встановлення твердопаливного котла (10 взвод)	40 000

- (179) Усі вищевказані витрати Загін ДСНС відніс до витрат звітного періоду – 2020 року. У той же час активи (доходи), для яких здійснені відповідні витрати, мають ознаки таких, які можуть забезпечувати одержання економічних вигод протягом кількох звітних періодів.
- (180) Щодо наведених обставин Загін ДСНС у листі від 04.11.2020 № 01/9-1830 (вх. № 7-01/14361 від 09.11.2020) зауважив, зокрема, таке. Відповідно до пункту 6 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені.
- (181) Згідно з підпунктом 9.4 пункту 9 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» не визнаються витратами й не включаються до звіту про фінансові результати інші зменшення активів або збільшення зобов'язань, що не відповідають ознакам, наведеним у пункті 6 цього Положення (стандарту).

- (182) Тому з аналізу вищенаведених норм Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» амортизацію нараховують та розподіляють між відповідними звітними періодами (витрати) виробничі підприємства для формування собівартості продукції, робіт, послуг для подальшого одержання економічних вигід та заповнення Звіту по прибутковості.
- (183) Сформована собівартість є показником діяльності виробничих підприємств платників податку на прибуток, які виробляють продукцію, надають послуги. Загін ДСНС не є виробничим підприємством, має статус неприбуткової організації та не є платником податку на прибуток, тому використовує методика бухгалтерського обліку згідно з Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби».
- (184) Зокрема, Загін ДСНС пояснив, що одиницею обліку визначається окремий об'єкт основних засобів із визначеним строком корисного використання згідно з підпунктом 14.1.138 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України. Нарахування зносу за групами основних засобів здійснюється згідно з підпунктом 138.3.3 пункту 138.3 статті 138 Податкового кодексу України та пунктом 24 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», а згідно з пунктом 26 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» – для основних засобів та малоцінних необоротних матеріальних активів.
- (185) Активи Загону ДСНС не забезпечують одержання економічних вигід протягом кількох звітних періодів, тому витрати не визначаються шляхом систематичного розподілу їх вартості (амортизації) між відповідними звітними періодами, а нараховується знос.
- (186) Активи, які потребують технічного переоснащення, у яких закінчується строк корисного використання і які не підлягають ремонту, Загін ДСНС включає в розрахунок вартості витрат на утримання оперативної одиниці.
- (187) З огляду на вказане Загін ДСНС стверджує, що витрати на поновлення активів, які включені в розрахунок вартості на утримання оперативної одиниці, не забезпечують одержаних економічних вигід, оскільки Загін ДСНС не має на меті отримання прибутку, і не призводять до завищення вартості оперативної одиниці.
- (188) Однак слід зазначити, що відповідно до пункту 8 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», якщо актив забезпечує одержання економічних вигід протягом кількох звітних періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу його вартості (наприклад, у вигляді амортизації) між відповідними звітними періодами.
- (189) Отже, включення Загоном ДСНС витрат на «Проектні роботи», «Реконструкцію газових топкових» та «Встановлення твердопаливного котла (10 взвод)» до витрат 2020 року без урахування строку, протягом якого активи (доходи), для яких здійснені відповідні витрати, забезпечують одержання економічних вигід, вплинуло на збільшення витрат на утримання оперативної одиниці Загону ДСНС у 2020 році.

Щодо витрат на поточний ремонт будівель

- (190) З розрахунків витрат на утримання оперативної одиниці Загону ДСНС на 2018–2020 роки випливає, що Загін ДСНС щорічно планує схожий за обсягом комплекс робіт із ремонту будівель і споруд на суми 122 758,45 грн – 147 310,14 грн / місяць, про що зазначено в таблиці 6.

Витяг із Кошторисних калькуляцій вартості утримання оперативної
одиниці Загону ДСНС

№ п/п	Найменування статей витрат	Прямі витрати на утримання оперативної одиниці	Загальні (загально-виробничі) витрати	Загально-господарські (адміністративні) витрати	Разом по загону в місяць, грн	Разом на 1 оперативну одиницю, грн
на 2018 рік						
6.4.1	Поточний ремонт будівель		122 758,45		122 758,45	2 192,12
на 2019 рік						
6.4.1	Поточний ремонт будівель		147 310,14		147 310,14	2 630,54
на 2020 рік						
6.4.1	Поточний ремонт будівель		147 310,14		147 310,14	2 455,17

(191) За результатами аналізу інформації, наданої Законом ДСНС (лист від 30.05.2023 № 85 01-1171/85 03, вх. № 7-01/7701 від 02.06.2023), стосовно щорічного включення до розрахунку витрат на утримання оперативної одиниці Загону ДСНС витрат на «Поточний ремонт будівель», які містили схожий за обсягом комплекс робіт із ремонту будівель і споруд, з'ясовано, що при запланованих Законом ДСНС на 2017–2020 роки витратах на «Поточний ремонт будівель» у сумі 6 364 907,64 грн фактичні витрати за вказаною статтею становили 7 821 980,73 грн, тобто завищення планових витрат на «Поточний ремонт будівель» не відбулося.

Отже, маючи недофінансування та дебіторську заборгованість, Загін ДСНС знайшов можливість здійснити закупівлю матеріалів для поточного ремонту будівель навіть з перевищенням на 1 457 073,09 грн.

(192) Разом із тим слід зазначити, що кожний пункт Порядку визначення розмірів оплати за обслуговування передбачає розрахунок планових витрат, пов'язаних із функціонуванням оперативних одиниць, під окрему статтю витрат, які в підсумку і формують вартість постійного аварійно-рятувального обслуговування. Тобто Порядком визначення розмірів оплати за обслуговування **не передбачено можливості перерозподілу отриманих коштів.**

Загальний висновок за результатами аналізу інформації:

(193) Відповідно до пункту 2.2.5 Порядку визначення розмірів оплати за обслуговування:

- визначення витрат на постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування здійснюється шляхом техніко-економічних розрахунків, проведених з використанням технічних норм та нормативів, що зафіксовані технічною документацією, статистичних даних з врахуванням економічних умов діяльності: форм і систем оплати праці, цін на матеріали і ресурси, що передбачені в році, що планується, нормативів платежів, визначених законодавством, та з урахуванням виконання планових показників попереднього періоду;

- вартість утримання оперативної одиниці рятувальників може змінюватися в залежності від специфіки та особливостей організації діяльності підприємства, що обслуговується,

кількісного та професійного складу оперативної одиниці рятувальника та в залежності від переліку та складу статей витрат на її утримання;
 - оплата постійного й обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування є відшкодуванням фактичних трудових та матеріальних затрат державної аварійно-рятувальної служби (формування).

- (194) З огляду на те, що вартість постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування визначається з урахуванням витрат, пов'язаних з організацією здійснення такого обслуговування, включення до розрахунку утримання однієї оперативної одиниці Загону ДСНС економічно необґрунтованих планових витрат призвело до завищення вартості постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування.
- (195) З аналізу наявних у Комітеті матеріалів, зокрема інформації та документів, наданих Заявником та Загоном ДСНС, встановлено, що Загін ДСНС протягом 2017–2020 років, включивши до вартості утримання оперативної одиниці планові витрати на «Технічне переоснащення», «Інші запчастини» та «Витрати на обслуговування оргтехніки та інформаційних систем на базі ПЕОМ» у розмірі, що значно перевищив розмір фактичних витрат Загону ДСНС на «Технічне переоснащення», «Інші запчастини» та «Витрати на обслуговування оргтехніки та інформаційних систем на базі ПЕОМ» за вказаний період, необґрунтовано завищив вартість послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування.
- (196) Отже, Загін ДСНС, займаючи монопольне (домінуюче) становище на ринку «Інформація, доступ до якої обмежено», необґрунтовано завищував витрати на утримання оперативної одиниці Загону ДСНС, що призвело до встановлення вартості послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування на рівні, який був би неможливим за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

8. КВАЛІФІКАЦІЯ ПОРУШЕННЯ

- (197) Згідно з абзацом другим частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (198) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (199) Частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (200) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

- (201) З наявних матеріалів Справи вбачається, що Загін ДСНС є спеціалізованою гірничорятувальною (аварійно-рятувальною) організацією у складі ДСНС, яка спеціалізується на аварійно-рятувальному обслуговуванні на договірній основі суб'єктів господарювання, у власності, володінні або користуванні яких перебувають об'єкти, діяльність яких пов'язана з веденням гірничих робіт або експлуатацією гірничих виробок.
- (202) Відповідно до положень пункту 9 Порядку № 5 вартість аварійно-рятувального обслуговування визначається згідно з розрахунком, що є невід'ємною частиною договору на обслуговування.
Формування вартості постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єкта суб'єкта господарювання державними аварійно-рятувальними службами здійснюється згідно з економічно обґрунтованими плановими витратами відповідного підрозділу (оперативної одиниці) аварійно-рятувальної служби, пов'язаними з його обслуговуванням, визначеними на підставі національних положень (стандартів), державних та галузевих нормативів витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків та кошторисів з урахуванням цін на матеріальні ресурси та послуги відповідно до вимог законодавства.
Вартість обслуговування для аварійно-рятувальних служб визначається з урахуванням витрат, пов'язаних з організацією здійснення обслуговування.
Оплата за обслуговування здійснюється за фактично виконані роботи на підставі відповідного акта.
- (203) Враховуючи наведене, вартість послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єктів та окремих територій гірничих підприємств на договірній основі Загін ДСНС мав би формувати виключно на підставі економічно обґрунтованих планових витратах на утримання оперативних одиниць Загону ДСНС, пов'язаних із відповідним обслуговуванням.
- (204) Як встановлено матеріалами Справи, Загін ДСНС протягом 2017–2020 років включав до розрахунку утримання оперативної одиниці Загону ДСНС планові витрати на «Технічне переоснащення», «Інші запчастини» та «Витрати на обслуговування оргтехніки та інформаційних систем на базі ПЕОМ» у розмірі, який значно перевищував розмір фактичних витрат Загону ДСНС за вказаний період, необхідних для здійснення аварійно-рятувального обслуговування підприємств, що в кінцевому результаті призвело до завищення вартості послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування.
- (205) На ринку «Інформація, доступ до якої обмежено» Загін ДСНС займає монопольне (домінуюче) становище, тобто споживачі (гірничі підприємства) вимушені здійснювати оплату аварійно-рятувального обслуговування об'єктів у розмірі, встановленому Загоном ДСНС, у силу відсутності альтернативних джерел отримання таких послуг в інших державних воєнізованих аварійно-рятувальних служб (формувань).
- (206) За таких обставин підвищення протягом 2017–2020 років Загоном ДСНС вартості послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єктів та окремих територій гірничих підприємств на договірній основі призвело до ущемлення інтересів, зокрема економічних, гірничо-збагачувальних комбінатів Групи «МЕТІНВЕСТ» та було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (207) Слід зазначити, що встановлення необґрунтовано завищеної вартості послуг на ринках зі значним рівнем конкуренції неможливе, оскільки за умови існування конкуренції на ринку «Інформація, доступ до якої обмежено» Загін ДСНС був би змушений зменшити вартість таких послуг під тиском конкурентів із метою утримання своєї частки на цьому ринку.
- (208) Отже, за результатами розгляду Справи встановлено, що дії Загону ДСНС, які полягають у встановленні протягом 2017–2020 років вартості послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування, зокрема для гірничих підприємств (включаючи, зокрема, гірничозбагачувальні комбінати), на економічно необґрунтованому рівні, є порушенням, передбаченим частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку «Інформація, доступ до якої обмежено», що призвели до ущемлення інтересів споживачів (зокрема гірничих підприємств), які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

9. ДОПОВНЕННЯ, УТОЧНЕННЯ, ЗАПЕРЕЧЕННЯ ДО ПОДАННЯ З ПОПЕРЕДНІМИ ВИСНОВКАМИ У СПРАВІ ЗАЯВНИКА ТА ВІДПОВІДАЧА

9.1. Міркування Заявника щодо зазначених у Поданні висновків і пропозицій

- (209) Листом Комітету від 25.11.2024 № 130-26.13/04-11292є ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» надіслано копію Подання. Заявник листом від 10.12.2024 № 508/04-3.00/10 (вх. № 8-04/15460 від 10.12.2024) надав відповідь на Подання.
- (210) Так, ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» зазначило, що погоджується з висновками, зазначеними в Поданні, та не має до них зауважень та/або заперечень.
- (211) Водночас Заявник щодо зазначених у Поданні висновків і пропозицій повідомив таке. ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» усвідомлює виключну компетенцію Комітету визначати розмір штрафу за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, втім хотів би надати свої міркування щодо такого.
- (212) Підприємства гірничорудної промисловості (гірничозбагачувальні комбінати), які входять до Групи «МЕТІНВЕСТ», підтримували господарські відносини з «Інформація, доступ до якої обмежено», у тому числі під час розгляду Комітетом Справи, та планують підтримувати такі відносини в майбутньому. Зокрема, менеджментом підприємств Групи «МЕТІНВЕСТ» та Відповідача досягнуто згоди щодо усіх умов договорів на постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування на 2025 рік.
- (213) При цьому зі сторони підприємств Групи «МЕТІНВЕСТ» відсутні жодні претензії до Відповідача в частині формування / встановлення ним цін на постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування на 2025 рік, що може свідчити, зокрема, про:
- усунення Відповідачем всіх умов, що сприяли вчиненню відповідного порушення протягом 2017–2020 років, а також наслідків такого порушення, до прийняття відповідного рішення органу Комітету;
 - пом'якшення негативних наслідків порушення для інтересів підприємств Групи «МЕТІНВЕСТ» як споживачів вищевказаних послуг.

(214) Відповідні обставини, на думку ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ», Комітет може врахувати, серед іншого, як пом'якшуючі під час прийняття рішення у Справі, зокрема під час визначення розміру штрафу.

9.2. Заперечення Відповідача щодо зазначених у Поданні висновків і пропозицій та їх спростування

(215) Листом Комітету від 25.11.2024 № 130-26.13/04-11292є Загону ДСНС надіслано копію Подання.

(216) Листом від 02.12.2024 № 01/3-1974 (вх. № 8-04/15101 від 02.12.2024) Відповідач надав заперечення щодо зазначених у Поданні висновків і пропозицій та повідомив таке. Антимонопольний комітет України під час розгляду заяви ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» не врахував норм законодавства України щодо здійснення цивільного захисту, пояснення «Інформація, доступ до якої обмежено» та помилково дійшов висновку про наявність ринку «Інформація, доступ до якої обмежено» та про наявність такої послуги, як аварійно-рятувальне обслуговування на ринку аварій та надзвичайних ситуацій.

(217) Як стверджує Відповідач, Комітет не врахував норму статті 4 Кодексу цивільного захисту України, відповідно до якої цивільний захист – це комплекс заходів, які реалізуються на території України в мирний час та в особливий період і спрямовані на захист населення, матеріальних і культурних цінностей від надзвичайних ситуацій та інших небезпечних подій, запобігання виникненню таких ситуацій та подій, ліквідацію їх наслідків, надання допомоги постраждалим, здійснення державного нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки.

(218) Висновок Комітету, що в Україні є ринок «Інформація, доступ до якої обмежено», є також помилковим, оскільки на аварію та ліквідацію її наслідків немає і не може бути ринку, тому що відповідно до Кодексу цивільного захисту України аварія – це надзвичайна подія, яка потребує скоординованих дій суб'єктів забезпечення цивільного захисту, що здійснюються відповідно до планів реагування на надзвичайні ситуації, уточнених в умовах конкретного виду, та рівня надзвичайної ситуації, і полягають в організації робіт із ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

(219) Проте наведені заперечення Відповідача спростовуються таким. Становище Загону ДСНС на ринку «Інформація, доступ до якої обмежено» Комітет визначав відповідно до Методики з урахуванням пункту 2.2 розділу 2 цієї Методики, згідно з яким етапи визначення монопольного (домінуючого) становища, їх кількість та послідовність проведення, передбачені пунктом 2.1 Методики, можуть змінюватися залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

(220) Відповідно до пункту 5.1 розділу 5 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

(221) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» товар – будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери).

- (222) Відповідно до статті 29 Гірничого закону України усі гірничі підприємства незалежно від форми власності в період їх будівництва, реконструкції, експлуатації, ліквідації або консервації обслуговуються державними воєнізованими аварійно-рятувальними службами (формуваннями), які фінансуються за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів гірничих підприємств, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.
- (223) Абзацом четвертим пункту 2 Порядку № 5 визначено, що аварійно-рятувальне обслуговування передбачає надання послуг з проведення відповідних робіт із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій (профілактики), локалізації і ліквідації наслідків аварій, інших послуг відповідно до договору.
- (224) Разом із тим згідно з пунктом 9 Порядку № 5:
- вартість постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування визначається згідно з розрахунком, що є невід'ємною частиною договору на обслуговування;
 - формування вартості постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єкта суб'єкта господарювання державними аварійно-рятувальними службами здійснюється згідно з економічно обґрунтованими плановими витратами відповідного підрозділу (оперативної одиниці) аварійно-рятувальної служби, пов'язаними з його обслуговуванням, визначеними на підставі національних положень (стандартів), державних та галузевих нормативів витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків та кошторисів з урахуванням цін на матеріальні ресурси та послуги відповідно до вимог законодавства;
 - вартість постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування для аварійно-рятувальних служб визначається з урахуванням витрат, пов'язаних з організацією здійснення обслуговування;
 - оплата за обслуговування здійснюється за фактично виконані роботи на підставі відповідного акта.
- (225) Отже, послуги з постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування відповідно до чинного законодавства України:
- є послугами вартісного характеру – вартість послуг має формуватися виключно на підставі економічно обґрунтованих планових витрат відповідного підрозділу (оперативної одиниці) аварійно-рятувальної служби, пов'язаних із відповідним обслуговуванням;
 - мають цінову визначеність – вартість послуг визначається згідно з розрахунком, що є невід'ємною частиною договору на обслуговування;
 - мають договірне підґрунтя з огляду на імперативні положення законодавства, що регулює правовідносини у сфері діяльності гірничих підприємств, установ, організацій, гірничих об'єктів;
 - є відмінними від інших послуг державних воєнізованих аварійно-рятувальних служб (формувань), пов'язаних із реагуванням на надзвичайні ситуації, проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.
- (226) За таких умов укладення договорів на послуги з постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування є обов'язковим, зокрема для усіх гірничих підприємств незалежно від форми власності, та не може бути замінене іншим товаром / роботами / послугами.

- (227) З огляду на вказане, Комітет визначив, що товарними межами ринку є послуги з постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єктів та окремих територій гірничих підприємств на договірній основі.
- (228) У запереченнях Відповідач зазначив, що Комітет також припускається помилки і у висновку щодо того, що «Інформація, доступ до якої обмежено» здійснив дії, які б були бар'єром для вступу потенційних конкурентів. Ці дії, на думку Комітету, полягають саме у відсутності інших аварійно-рятувальних формувань в межах території «Інформація, доступ до якої обмежено». Будь-яких інших бар'єрів, передбачених законодавством, а саме статтею 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Комітет не виявив. Однак відсутність інших аварійно-рятувальних формувань, створення яких не належить до компетенції Загону, не є дією або бездіяльністю Загону та не передбачена статтею 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (229) Наведені заперечення Загону ДСНС спростовуються таким.
Згідно з пунктом 9.2 розділу 9 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (230) Як встановлено матеріалами Справи, для інших воєнізованих гірничорятувальних загонів – потенційних конкурентів Загону ДСНС, зокрема «Інформація, доступ до якої обмежено», «Інформація, доступ до якої обмежено», «Інформація, доступ до якої обмежено» та «Інформація, доступ до якої обмежено», основними бар'єрами доступу на ринок «Інформація, доступ до якої обмежено» є технічні, економічні та організаційні обмеження. Зазначені доводи Комітету були відображені в пунктах 81–109 розділу 6 Подання.
- (231) У той же час слід зазначити, що відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Комітет кваліфікував дії Загону ДСНС, які полягають у встановленні протягом 2017–2020 років вартості послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування, зокрема для гірничих підприємств (включаючи, зокрема, гірничозбагачувальні комбінати), на економічно необґрунтованому рівні, є порушенням у вигляді зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринку «Інформація, доступ до якої обмежено», що призвело до ущемлення інтересів споживачів (зокрема гірничих підприємств), яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.
- (232) Відповідач вважає, що в пункті 9 Подання Комітет дійшов помилкового висновку, що саме підрозділи Загону ДСНС гарантують безпеку праці робітників під час технологічних процесів. Однак таке перекидання відповідальності за безпеку праці робітників під час технологічних процесів на Загін ДСНС є необґрунтованим зі сторони Комітету.
- (233) Наведене зауваження Загону ДСНС є неправильним та спростовується таким. Слід звернути увагу, що на офіційному сайті Загону ДСНС за посиланням «Інформація, доступ до якої обмежено» розміщена така інформація: *«Підрозділи «Інформація, доступ до якої обмежено» забезпечують безпеку праці робітників при виконанні технологічних процесів, проводять підготовку підприємств до ліквідації можливих аварій, контролюють*

відповідність планів ліквідації аварій дійсному положенню на об'єктах, що обслуговуються, утримують у постійній готовності сили та засоби для ліквідації аварій і рятування людей, здійснюючи постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування найбільш потужних і ведучих підприємств гірничо-металургійної галузі України».

- (234) У запереченнях Відповідач зауважив, що в пункті 14 Подання Комітет визнав «Інформація, доступ до якої обмежено» суб'єктом господарювання при здійсненні аварійно-рятувального обслуговування ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ». Основне завдання «Інформація, доступ до якої обмежено» при здійсненні аварійно-рятувального обслуговування об'єктів ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» – своєчасне реагування та виконання аварійно-рятувальних робіт при виникненні надзвичайної ситуації, а також виконання профілактично-запобіжної роботи, спрямованої на запобігання надзвичайним ситуаціям та мінімізацію їх наслідків на об'єктах, а не виробництво або реалізація аварійно-рятувального обслуговування. Застосування до «Інформація, доступ до якої обмежено» при здійсненні аварійно-рятувального обслуговування поняття суб'єкта господарювання протирічить вимогам Кодексу цивільного захисту України та законодавству України.
- (235) Зазначені заперечення Відповідача спростовуються таким.
Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, пов'язаних відносинами контролю.
- (236) Так, Загін ДСНС є суб'єктом господарювання, у значенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з огляду на таке.
- (237) Згідно з пунктом 4.1 розділу 4 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (238) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» товар – будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери).
- (239) Слід зазначити, що відповідно до абзацу четвертого пункту 2 Порядку № 5 аварійно-рятувальне обслуговування передбачає надання послуг з проведення відповідних робіт із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій (профілактики), локалізації і ліквідації наслідків аварій, інших послуг відповідно до договору.
- (240) Отже, у значенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» товаром, щодо якого визначалося монопольне (домінуюче) становище, є послуги з постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єктів та окремих територій гірничих підприємств на договірній основі.

- (241) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ринок товару (товарний ринок) – сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (242) Відповідно до пункту 1.3 розділу 1 Методики суб'єкти товарного ринку – суб'єкти господарювання, фізичні і юридичні особи, які продають, реалізують, постачають, виробляють, придбавають, споживають, використовують або можуть продавати, реалізувати, постачати, виробляти, придбавати, споживати, використовувати товари на ринку з відповідними межами.
- (243) Як вже зазначалося вище, укладення договорів на послуги з постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування є обов'язковим, зокрема для усіх гірничих підприємств незалежно від форми власності, та не може бути замінене іншим товаром / роботами / послугами.
- (244) Предметом договору на постійне та обов'язкове обслуговування державними аварійно-рятувальними службами об'єктів та окремих територій, який укладає Загін ДСНС із ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК, є організація та здійснення Виконавцем постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єктів Замовника з метою своєчасного реагування та виконання аварійно-рятувальних робіт при виникненні на об'єктах Замовника надзвичайної ситуації.
- (245) У розділах 2 та 3 вказаного договору передбачені права та обов'язки Виконавця й Замовника, відповідно, а в розділі 4 договору визначені умови щодо вартості обслуговування й порядок розрахунку.
- (246) Отже, послуги з постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єктів та окремих територій гірничих підприємств на договірній основі є послугами вартісного характеру, що мають цінову визначеність – вартість послуг визначається згідно з розрахунком, що є невід'ємною частиною договору на обслуговування.
- (247) Відповідно до частини першої статті 3 Господарського кодексу України під господарською діяльністю у цьому Кодексі розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (248) Згідно з пунктом 1 частини другої статті 55 Господарського кодексу України суб'єктами господарювання є господарські організації – юридичні особи, створені відповідно до Цивільного кодексу України, державні, комунальні та інші підприємства, створені відповідно до цього Кодексу, а також інші юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані в установленому законом порядку.
- (249) Слід зазначити, що статтею 29 Гірничого закону України визначено, що усі гірничі підприємства незалежно від форми власності в період їх будівництва, реконструкції, експлуатації, ліквідації або консервації обслуговуються державними воєнізованими аварійно-рятувальними службами (формуваннями).
- (250) Згідно з Кодексом цивільного захисту України на Загін ДСНС покладено виконання, зокрема, аварійно-рятувального обслуговування на договірній основі суб'єктів

господарювання та окремих територій, на яких існує небезпека виникнення надзвичайних ситуацій, проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення тощо.

(251) Згідно зі Статутом джерелами фінансування Загону ДСНС є кошти підприємств, установ і організацій, отримані Законом ДСНС у встановленому порядку за постійне та обов'язкове обслуговування на договірній основі об'єктів та від надання платних послуг (пункт 7.4.3 Статуту).

(252) Відповідно до пункту 6 Порядку № 5 обслуговування здійснюється на підставі відповідного договору, що укладається між суб'єктом господарювання та аварійно-рятувальною службою, за письмовим зверненням уповноваженої особи суб'єкта господарювання до відповідної аварійно-рятувальної служби з одночасним поданням відомостей, визначених за результатами ідентифікації об'єкта підвищеної небезпеки, декларації безпеки та плану локалізації і ліквідації наслідків аварій на об'єкті підвищеної небезпеки, які підлягають обслуговуванню.

(253) Проте слід зазначити, що в разі недосягнення між суб'єктом господарювання та Законом ДСНС згоди щодо істотних умов договору, зокрема вартості постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування, виконання такого обслуговування Загін здійснювати не буде.

З урахуванням вимог статті 29 Гірничого закону України в частині обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування для усіх гірничих підприємств незалежно від форми власності, такий суб'єкт господарювання вимушений буде звертатися до іншої аварійно-рятувальної служби.

(254) Отже, обов'язок Загону ДСНС у сфері цивільного захисту в частині здійснення аварійно-рятувального обслуговування об'єктів гірничих підприємств виникає лише після укладення договору на постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування, що свідчить про здійснення Законом ДСНС господарської діяльності в частині надання платних послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єктів та окремих територій гірничих підприємств.

(255) Відповідач зауважив, що пунктами 75 та 80 Подання визначено, що територіальними межами аварійно-рятувального обслуговування є територія «Інформація, доступ до якої обмежено». Таке тлумачення здійснення аварійно-рятувального обслуговування не відповідає законодавству України.

Статтею 29 Гірничого закону України визначено, що підприємства незалежно від форми власності в реконструкції, експлуатації, ліквідації або консервації обслуговуються державними воєнізованими аварійно-рятувальними службами (формуваннями).

Аварійно-рятувальному обслуговуванню підлягають не тільки найбільш потужні і провідні підприємства гірничо-металургійної галузі України, що розташовані в межах «Інформація, доступ до якої обмежено», а й усі гірничі підприємства України.

(256) Із цього приводу слід зазначити таке.

Пунктом 1.3 розділу 1 Методики визначено, що територіальні (географічні) межі ринку – територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), у межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.

- (257) Згідно з пунктом 6.1 розділу 6 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої, з погляду споживача, придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (258) Відповідно до пункту 7 Статуту воєнізованої гірничорятувальної служби (далі – ВГРС) щодо організації та проведення гірничорятувальних робіт на гірничорудних підприємствах, затвердженого Міністерством промисловості України 17 січня 1996 року, погодженого Держнаглядохоронпраці України 19 березня 1996 року та введеного в дію з 1 квітня 1997 року наказом Міністерства промисловості України від 09.12.1996 № 217, для забезпечення негайного виїзду гірничорятувальних підрозділів на ліквідацію аварій, швидкого зосередження на аварійному об'єкті сил і засобів ВГРС гірничорятувальні взводи (пункти) повинні розташовуватися не далі 15 км від обслуговуємих підприємств; підрозділи ВГРС повинні бути забезпечені автотранспортом, запасом оснащення і матеріалів, що дозволять ліквідувати аварії на обслуговуємих об'єктах.
- (259) Водночас пунктом 2.1.6 Статуту передбачено, що принципами діяльності Загону ДСНС є забезпечення розміщення підпорядкованих структурних підрозділів за галузево-територіальним принципом залежно від розташування підприємств, що підлягають гірничорятувальному (аварійно-рятувальному) обслуговуванню.
- (260) Відповідно до Диспозиції підрозділи Загону ДСНС обслуговують 8 об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», 14 об'єктів ПрАТ «Центральний ГЗК» та 12 об'єктів ПрАТ «Північний ГЗК». Згідно з Диспозицією зазначені вище об'єкти ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК» обслуговують такі підрозділи Загону ДСНС, зокрема, як: оперативний взвод, перший, другий, третій та четвертий взводи, які розташовані в межах м. Кривого Рогу.
- (261) Відповідно до Диспозиції відстань від зазначених вище взводів Загону ДСНС, що найближче розташовані до об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК» та в першу чергу виїжджають на об'єкти, які знаходяться в м. Кривий Ріг та Криворізькому районі Дніпропетровської області, становить від 5 км до 23 км та, відповідно, нормативний час прибуття на вказані об'єкти становить від 11 хв до 33 хв (у літній час). Разом із тим відстань від 4-го взводу Загону ДСНС, який відповідно до Диспозиції найближче розташований до 2 об'єктів ПрАТ «Центральний ГЗК», що знаходяться в смт Петрове Кіровоградської області, становить 53–56 км та, відповідно, час прибуття становить 69–72 хв (у літній час).
- (262) Слід зазначити, що в межах території «Інформація, доступ до якої обмежено» знаходиться лише одна аварійно-рятувальної служба (формування) – Загін ДСНС, підрозділи якого розташовані в безпосередній близькості до місць розташування об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК», що може надавати послуги з постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування та має відповідну матеріально-технічну базу, необхідну для ліквідації аварій на вказаних гірничих підприємствах.
- (263) Зважаючи на специфіку аварійно-рятувального обслуговування, необхідність негайного реагування на надзвичайні ситуації та дислокацію підрозділів Загону ДСНС відносно об'єктів ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК»,

які він обслуговує, мінімальною територією, за межами якої отримання послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єктів та окремих територій гірничих підприємств є неможливим, **визначена територія «Інформація, доступ до якої обмежено».**

- (264) Також Загін ДСНС вказав, що по пункту 72 Подання вже надавалась інформація щодо відсутності конкретного взводу (підрозділу Загону ДСНС), який закріплений за суб'єктом господарювання. Договір укладається з «Інформація, доступ до якої обмежено», у якому вказується кількість оперативних одиниць (відділень гірничорятувальників). При виникненні аварії або надзвичайної ситуації на об'єкті суб'єкта господарювання в першу чергу виїжджають найближче розташовані до об'єкта відділення гірничорятувальників різних взводів (підрозділів Загону ДСНС) – це визначено Диспозицією виїздів на ліквідацію НС, а також інші спеціалізовані підрозділи Загону.
- (265) Комітет врахував наведену інформацію Загону ДСНС під час розгляду Справи.
- (266) Слід зазначити, що дислокація підрозділів державних воєнізованих аварійно-рятувальних формувань відносно місця розташування об'єктів, які він обслуговує, має безпосереднє значення для виконання ними завдань за призначенням.
- (267) У той же час підрозділи Загону ДСНС розміщені за галузево-територіальним принципом залежно від розташування об'єктів підприємств, зокрема ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Центральний ГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК», що він обслуговує на договірній основі. За таких обставин час прибуття підрозділів Загону ДСНС до місця виникнення надзвичайної ситуації має прямий вплив на розвиток аварії та проведення аварійно-рятувальних робіт.
- (268) Відповідач стверджує, що в пункті 112 Подання, посилаючись на пункти 84–111, Комітет помилково дійшов висновку, що Загін ДСНС протягом 2017–2020 років займав монопольне (домінуюче) становище щодо здійснення «Інформація, доступ до якої обмежено», із часткою 100 відсотків.
Закон України «Про захист економічної конкуренції» застосовує поняття монополізації до суб'єктів господарювання на ринку товару. Однак, як зазначалося вище, «Інформація, доступ до якої обмежено» не є суб'єктом господарювання при здійсненні аварійно-рятувального обслуговування та в Україні відсутній ринок аварійних ситуацій як такий. Тому висновок Комітету, що «Інформація, доступ до якої обмежено», здійснюючи комплекс заходів, які спрямовані на захист працівників, територій, майна в надзвичайних ситуаціях ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ», є монополістом, тому що в межах «Інформація, доступ до якої обмежено» відсутні інші аварійно-рятувальні формування, є таким, що протирічить чинному законодавству України.
- (269) Наведене заперечення Загону ДСНС спростовується таким.
Порядок визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єкта господарювання на ринку встановлений Методикою.
- (270) Відповідно до пункту 1.3 розділу 1 Методики метою визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку є отримання необхідної інформації для прийняття рішень з питань розвитку і захисту економічної конкуренції, зокрема контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції; захисту інтересів суб'єктів господарювання, груп суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень.

- (271) Під час розгляду Справи Комітет визначав становище Загону ДСНС на ринку «Інформація, доступ до якої обмежено» протягом 2017–2020 років відповідно до Методики, про що зазначено в пунктах 38 – 39 цього рішення.
- (272) Відповідно до абзацу другої частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монополльне (домінуюче) становище на ринку товару, зокрема якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (273) Матеріалами Справи доведено, що на території «Інформація, доступ до якої обмежено» відсутні будь-які інші суб'єкти господарювання, які можуть здійснювати постійне та обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування гірничих підприємств на договірній основі, крім Загону ДСНС.
- (274) Отже, Загін ДСНС протягом 2017–2020 років займав монополльне (домінуюче) становище на ринку «Інформація, доступ до якої обмежено», із часткою 100 відсотків.
- (275) У той же час Відповідач зауважив, що ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» мало можливість протягом 2017–2020 років звернутися з пропозицією укладання договірних відносин із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування їх об'єктів до будь-якого аварійно-рятувального формування з Реєстру, однак не зробив цього з невідомих причин та без будь-якого впливу зі сторони «Інформація, доступ до якої обмежено».
- Загін ДСНС повідомив, що у 2020 році ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» проводило процедуру конкурентного вибору аварійно-рятувальної служби для здійснення постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єктів ПрАТ «ІНГЗК», ПрАТ «ЦГЗК» та ПрАТ «ПІВНІГЗК». Так, зокрема, у торгах брало участь 2 учасники: Загін ДСНС та «Інформація, доступ до якої обмежено», торги проводилися на торговому майданчику «АРІБА». За результатами проведених торгів Загін ДСНС було визначено переможцем.
- Отже, Комітет дійшов помилкового висновку щодо монополльного становища «Інформація, доступ до якої обмежено» та безпідставно звинувачує загін в тому, що інші аварійно-рятувальні формування ДСНС не створили своїх структурних підрозділів у межах території «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (276) Вказана інформація спростовується таким.
- По перше, тендер на закупівлю «Послуги аварійно-рятувального обслуговування об'єктів ПрАТ «ІНГЗК», ПрАТ «ЦГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК» на торговому майданчику «АРІБА» проводився на період 2021 року, що не входить у часові межі періоду 2017–2020 років, протягом якого визначалося монополльне (домінуюче) становище Загону ДСНС на ринку «Інформація, доступ до якої обмежено».
- По друге, комерційна пропозиція «Інформація, доступ до якої обмежено» передбачала необхідність здійснення замовником послуг значних додаткових капітальних інвестицій для створення умов зазначеному суб'єкту господарювання для забезпечення надання відповідних послуг, зокрема закупівлі необхідного транспорту, гірничорятувального оснащення та іншого в сумі 29 305 915,00 грн. Більше того, комерційна пропозиція «Інформація, доступ до якої обмежено» не враховувала утримання будівлі, яка має

відповідати нормативам для розташування гірничорятувальних підрозділів та яку гірничодобувні підприємства Групи «МЕТІНВЕСТ» також мають надати³.

По третє, листом від 30.12.2020 № 86 01-432/86 «Інформація, доступ до якої обмежено» відкликав свою комерційну пропозицію без надання жодних пояснень.

(277) Разом із тим за інформацією Заявника (лист від 27.07.2021 № 139/04-3.00/10, вх. № 8-01/1125-кі від 30.07.2021), практика оголошення й проведення тендеру на торговому майданчику «АРІБА» на закупівлю «Послуги аварійно-рятувального обслуговування об'єктів ПрАТ «ІНГЗК», ПрАТ «ЦГЗК» та ПрАТ «Північний ГЗК» на період 2021 року не мала результатів у вигляді конкуруючих пропозицій Загону ДСНС та «Інформація, доступ до якої обмежено», а лише підтвердила наявність технічних, економічних та організаційних обмежень для інших воєнізованих аварійно-рятувальних служб (формувань), зокрема для «Інформація, доступ до якої обмежено».

(278) Отже, наведені обставини спростовують заперечення Відповідача щодо монопольного (домінуючого) становища Загону ДСНС на ринку «Інформація, доступ до якої обмежено» та ще раз підтверджують, що для інших воєнізованих гірничорятувальних загонів, зокрема «Інформація, доступ до якої обмежено», «Інформація, доступ до якої обмежено», «Інформація, доступ до якої обмежено» та «Інформація, доступ до якої обмежено», для вступу на вказаний ринок існували бар'єри у вигляді технічних, економічних та організаційних обмежень, про що зазначається в пунктах 82–113 цього рішення.

(279) Щодо пункту 191 Подання Загін ДСНС зазначив, зокрема, що постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 1998 р. № 386 «Про передачу до сфери управління Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи воєнізованих гірничорятувальних формувань» утворено «Інформація, доступ до якої обмежено» з покладенням на нього функцій з обслуговування на госпрозрахунковій основі промислових об'єктів незалежно від форм власності та методичного керівництва діяльністю газорятувальних підрозділів Міністерства промислової політики. Джерелами отримання доходів є кошти, отримані від підприємств за договорами на постійне та обов'язкове обслуговування об'єктів та окремих територій. Загін ДСНС не має інших джерел отримання доходів.

При укладанні договорів підприємства щорічно знижують заплановану суму, що не дає змоги покрити всі планові витрати у визначених розрахунком розмірах. Ще одним фактором, який не дає можливості реалізувати заплановані витрати, є дебіторська заборгованість підприємств перед Загоном ДСНС. Постійне недофінансування від підприємств та дебіторська заборгованість, про що відображено в пунктах 148–168 розділу 7.4 Подання, виключає можливість покрити всі планові витрати.

Тому Загін ДСНС, крім напрямів, на які в першу чергу витрачаються кошти (пункт 150), вимушений придбавати необхідні матеріали та обладнання, потреба в яких виникає в процесі аварійно-рятувального обслуговування підприємств для ліквідації аварій.

(280) Зазначене пояснення Відповідача Комітет не може врахувати, оскільки не спростовується факт включення Загоном ДСНС до розрахунку утримання оперативної одиниці Загону ДСНС протягом 2017–2020 років планових витрат на «Технічне переоснащення», «Інші запчастини» та «Витрат на обслуговування оргтехніки та інформаційних систем на базі ПЕОМ» у розмірі, який значно перевищував розмір фактичних витрат Загону ДСНС за

³Лист ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ» від 30.07.2021 вх. № 8-01/1125-кі, лист «Інформація, доступ до якої обмежено» від 20.07.2021 вх. № 8-01/10242.

вказаний період, необхідних для здійснення аварійно-рятувального обслуговування гірничих підприємств, що в кінцевому результаті призвело до необґрунтованого завищення вартості послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування.

- (281) Також Загін ДСНС стверджує, що у зв'язку з тим, що Комітет не наділений повноваженнями щодо розгляду справ із реалізації державної політики в сфері цивільного захисту, а також враховуючи, що в Україні відсутній ринок аварій та ринок аварійно-рятувального обслуговування, справа ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДИНГ» не підлягає розгляду в Антимонопольному комітеті України, його територіальному відділенні.
- (282) Наведене заперечення Відповідача спростовується таким.
Комітет здійснює свою діяльність відповідно до вимог Конституції України, законів України «Про Антимонопольний комітет України», «Про захист економічної конкуренції», «Про захист від недобросовісної конкуренції» та інших законів і нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до них.
- (283) Основним завданням Комітету відповідно до статті 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема, в частині здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції.
- (284) Повноваження Комітету визначені статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України». Відповідно до пункту 1 частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Комітет має повноваження розглядати заяви й справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та проводити розслідування за цими заявами і справами.
- (285) З огляду на вказане Законом України «Про Антимонопольний комітет України» не обмежене право Комітету здійснювати державний контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема під час розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції у будь-яких сферах діяльності, у тому числі й у сфері цивільного захисту.
- (286) Крім того, Відповідач вважає, що Комітет порушив строк розгляду справи, передбачений статтею 37¹ Закону України «Про захист економічної конкуренції», який сплив 16.10.2023. Жодних повідомлень про продовження цього строку «Інформація, доступ до якої обмежено» не отримував, а клопотання про закриття справи залишено без руху та відповіді.
- (287) Вказане твердження Загону ДСНС є неправильним та спростовується тим, що відповідно до пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 09.08.2023 № 3295-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом, про що було зазначено в пункті 206 Подання.

(288) Тобто строку розгляду Комітетом справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, не встановлено.

10. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ КОМІТЕТУ

(289) Отже, зібраними у Справі доказами доведено, а запереченнями Відповідача не спростовано висновок Комітету про те, що дії Загону ДСНС, які полягають у встановленні протягом 2017–2020 років вартості послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування, зокрема для гірничих підприємств (включаючи, зокрема, гірничозбагачувальні комбінати), на економічно необґрунтованому рівні, є порушенням, передбаченим частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку «Інформація, доступ до якої обмежено», що призвели до ущемлення інтересів споживачів (зокрема гірничих підприємств), які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

(290) Згідно зі статтею 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

11. ВИЗНАЧЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВІДПОВІДАЧА

(291) Відповідно до статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за результатами розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органи Антимонопольного комітету України приймають рішення, у тому числі про:

- визнання вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції;
- визнання суб'єкта господарювання таким, що займає монополюне (домінуюче) становище на ринку;
- накладення штрафу.

(292) Згідно з пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монополюним (домінуючим) становищем.

(293) Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

(294) Відповідно до Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) за 2023 рік Загін ДСНС у рядку 2000 «Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) задекларував 29 594 тис. грн (двадцять дев'ять мільйонів п'ятсот дев'яносто чотири тисячі гривень).

(295) Згідно з пунктом 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 09.08.2023 № 3295-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом,

розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

1. Визнати, що «Інформація, доступ до якої обмежено» (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація, доступ до якої обмежено») протягом 2017–2020 років займав монопольне (домінуюче) становище на ринку «Інформація, доступ до якої обмежено», із часткою 100 відсотків.

2. Визнати, дії «Інформація, доступ до якої обмежено» (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація, доступ до якої обмежено»), які полягають у встановленні протягом 2017–2020 років вартості послуг із постійного та обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування для гірничих підприємств (зокрема гірничозбагачувальних комбінатів) на економічно необґрунтованому рівні, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку «Інформація, доступ до якої обмежено», що призвело до ущемлення інтересів споживачів (зокрема гірничозбагачувальних комбінатів), яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

3. Накласти на «Інформація, доступ до якої обмежено» штраф у розмірі 147 970 (сто сорок сім тисяч дев'ятсот сімдесят) гривень за порушення, зазначене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання цього рішення.

Відповідно до частини тринадцятої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду міста Києва у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Комітету

Павло КИРИЛЕНКО